בעזהשי"ת

ספר

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

אידיש

פָּרָשַׁת בְּהַר - בְּחֻקֹּתַי

תשע"ח

היכל הקודש

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים

To obtain this and other Breslov publications:

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh Williamsburg
27 Skillman Street
718-384-1652

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh Boro Park
1011 41 Street
718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
845-467-5299

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
845-243-0563

היכל הקודש בלומינגראוו
Heichal Hakodesh Bloominggrove
24 Merriewold Ln S
845-379-1161

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh Monsey
32 Dolson Rd.
347-733-7551

בארץ ישראל
מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב
שע"י עמותת "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"
בהתייסדות ע"י כ"ק מוהרא"ש זצוק"ל
רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225
טלפון רב קווי 04-6708356
פקס: 04-6708359

Visit Our Web Site:
www.breslevcenter.com
לשמוע השיעורים 212-444-9191

Find our entire book selection at: amazon.com

To donate and/or sponsor one of our books please call: 845-248-1651

די בריוו זענען מקרב אזויפיל אידן צום אייבערשטן

בעזרת ה׳ יתברך - ערב שבת פרשת טהרה, ה׳ אייר, כ׳ לעומר, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד מיין טייערער ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך האב גלייך אזוי געטראכט; וואס פעלט דיר אויס וכו׳ ווען דו האסט שוין גענומען אויף דיר ארויס צו געבן די בריוו פון עצתו אמונה. איך האב דיר גארנישט געוואלט זאגן ווייל מוהרא״ש האט מיר אויסגעלערנט איך זאל נישט זאגן פאר קיינעם וואס צו טון - סיידן ווען יענער פרעגט וכו׳, דעריבער האב איך דיר גארנישט געזאגט, אבער יעצט אז דו פרעגסט מיר וואס צו טון אויף ווייטער זאג איך דיר מיין מיינונג.

מיין מיינונג איז דו זאלסט זיך אריין לייגן אין מסדר זיין די בריוו; סיי די שאלות ותשובות ״עצתו אמונה״ און סיי די פריוואטע בריוו פון ״איש אמונות״. עס איז דא אין די בריוו התחזקות און עצות ווי אזוי אנצוגיין אין לעבן פאר יעדן מענטש אין יעדע מצב, אלעס וואס איך שרייב איז נאר וואס איך האב געלערנט פון מוהרא״ש וואס האט אונז איבער געגעבן דעם רבינ׳ס ווערטער, די אינהאלט פון די בריוו איז די זעלבע דיבורים פון אשר בנחל. מענטשן שרייבן מיר אז די בריוו איז זייער לעבן, די מפיצים זאגן אז מענטשן דארפן דאס און זוכן דאס, איז זיכער כדאי דו זאלסט זיך נישט זוכן קיין פרישע ארבעט וכו׳.

דו ווייסט דאך אודאי וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מדרש תנחומא עקב, סימן ו; הובא ברש״י דברים ח, א): ״אִם הִתְחַלְתָּ בְּמִצְוָה, גְּמוֹר אוֹתָהּ״, ווער עס הייבט אן א מצוה דארף דאס ענדיגן, ״שֶׁאֵינָהּ נִקְרֵאת הַמִּצְוָה אֶלָּא עַל שֵׁם הַגּוֹמְרָהּ״, און א מצוה ווערט אנגערופן אויף דעם וואס ענדיגט דאס, ווייל מיר וויסן דאך אז משה רבינו האט עוסק געווען אין די מצוה פון ארויפברענגען יוסף הצדיק פון מצרים, דען פארוואס שטייט: ״וְאֶת עַצְמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר הֶעֱלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בִשְׁכֶם? אֶלָּא לְפִי שֶׁלֹּא הִסְפִּיק לְגוֹמְרָהּ וּגְמָרוּהָ יִשְׂרָאֵל - נִקְרֵאת עַל שְׁמָם״, נאר וויבאלד משה רבינו האט דאס נישט צוגעענדיגט הייסט עס כאילו די אידן האבן דאס געטון; זעט מען אז דער וואס הייבט אן א מצוה דארף דאס ענדיגן.

מגלגלין זכות על ידי זכאי, דורך דיר האט זיך אנגעהויבן אלע בריוו; דו האסט מיר געבעטן פאר דריי יאר צוריק איך זאל שרייבן יעדן טאג א בריוו פאר אלע תלמידים און פון דעם איז געווארן די אלע בריוו. דו האסט געהאט א גרויסע ישועה דורך די בריוו וכו׳, זאלסטו עס נישט אפלאזן און דאס וועט דיר זיין א זכות אויף ווייטער.

בזכות דעם וואס דו וועסט מקרב זיין אידישע קינדער לאביהם שבשמים וועסטו זען וואונדער וואס דער אייבערשטער וועט מאכן מיט דיר.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

...

~~~~~~~~~~~

אין הימל איז יעדע קלייניקייט חשוב; די געוואלדיגע מתנה פון רעדן צום אייבערשטן; הפצה ברענגט פארן מענטש א תיקון ברוחניות און א שיין לעבן בגשמיות; זיין שטארק אויסצופירן דעם רבינ'ס וואונטש - נישט צוריקגיין אויף קיין שום פאל.

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת אח"ק, ז' אייר, כ"ב לעומר, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

דער רבי דערציילט אינעם מעשה פונעם פארלוירענעם בת מלך (ספורי מעשיות, מעשה א) ווי דער ממונה אויף די ווינט האט געפרעגט דעם ווינט וואס האט זיך פארזוימט וכו': "וואס איז דארט טייער?" האט דער ווינט געענטפערט: "דארט איז אלסדינג טייער"; אין דעם ליגט זייער א שטארקע חיזוק, ביים צדיק ווערט מען געוואויר אז אלעס איז טייער, יעדע מצוה וואס זעט דא אויס ווי א קלייניקייט איז מורא'דיג חשוב ביים אייבערשטן.

דער רבי האט אונז געגעבן א מתנה התבודדות, מיר זאלן רעדן צום אייבערשטן אויף די אייגענע שפראך. דער רבי האט געזאגט (עיין חיי מוהר"ן, סימן שצב): התבודדות איז א נייער וועג, וואס דער וועג איז גאר אן אלטער וועג. אבער כאטשיג עס איז אן אלטער וועג, איז עס גאר א נייער וועג; ווען א מענטש פאלגט דעם רבי'ן און הייבט אן רעדן צום אייבערשטן אויף זיין אייגענע שפראך, ער מאכט זיך אייגענע תפילות, ער שמועסט מיטן אייבערשטן אזוי ווי מיט א חבר, ער דערציילט פארן אייבערשטן אלעס וואס קוועטשט אים, אלעס וואס דער יצר הרע טוט מיט אים, אלע שלעכטע מחשבות, דיבורים און מעשים מיט וואס דער יצר הרע איז אים מכשיל, נעמט ער אראפ פון זיך די עונשים און דער אייבערשטער איז אים מוחל, אזוי ווי עס שטייט (משלי כח, יג): "וּמוֹדֶה וְעֹזֵב יְרֻחָם".

דער רבי זאגט (ספר המידות, אות ניאוף, סימן מא): "תִּקּוּן לְהוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה - שֶׁיִּשְׁתַּדֵּל לְהַחֲזִיר בְּנֵי-אָדָם בִּתְשׁוּבָה", ווער עס וויל מתקן זיין וואס ער האט פוגם געווען אין פגם הברית, דער זאל עוסק זיין אין די מצוה פון צוריק ברענגען מענטשן צום אייבערשטן
~~~~~~~~~~~

און צו די תורה; עס איז נישט דא קיין גרעסערע זאך וואס א מענטש קען טון צו פארעכטן וואס ער האט פוגם געווען - ווי צו עוסק זיין אין הפצה, שטופ עס נישט אפ אויף מארגן, שלמה המלך זאגט (משלי כז, א): "אַל תִּתְהַלֵּל בְּיוֹם מָחָר, כִּי לֹא תֵדַע מַה יֵּלֶד יוֹם"; וואס ווייסטו וואס מארגן וועט זיין? נעם יעצט א זעקל ספרים און קונטרסים און גיי מזכה זיין אידישע קינדער. דו ווילסט א ברכה אויף שפע? נעם מוהרא"ש׳ס ברכה; דאס איז די לשון פון מוהרא"ש: "איך געב א ברכה, ווער עס וועט עוסק זיין אין "הפצה" וועט שטענדיג האבן געלט אין טאש"; די אלע וואס זענען עוסק אין "הפצה" זאגן אז זיי האבן אייביג שפע.

וואויל איז דיר אז דו וועסט מיר העלפן ווייטער פארשפרייטן דעם רבינ׳ס עצות פאר די וועלט; דער רבי האט דערציילט אז א קעניג איז אמאל געגאנגען מיט זיינע באדינערס אין וואלד כאפן א הערש, פלוצלינג איז געווארן טונקל, די הימל איז באדעקט געווארן מיט שווארצע וואלקענעס עס האט אנגעהויבן שטארק צו רעגענען, אלע מענטשן וואס זענען מיטגעגאנגען מיטן קעניג האבן געוואלט צוריק אהיים גיין, האט דער קעניג זיך אנגערופן און געזאגט: "איך בלייב דא ווייל איך מוז כאפן דעם הערש, ווער עס וויל קען צוריקגיין", האט דער רבי אויסגעפירט די מעשה: "דאס זעלבע זאג איך אייך, איך מוז כאפן דעם הערש, ווער עס וויל קען צוריקגיין".

איך זאג דיר דאס זעלבע, איך גיי נישט צוריק, איך בלייב מיט מוהרא"ש ווי לאנג איך לעב און איך וועל פרובירן צו העלפן כאפן דעם הערש; מוהרא"ש זאגט, וואס איז דער הערש וואס דער רבי וויל כאפן? נאר 'צבי' באטרעפט 102, און 'אמונה' איז אויך 102; דער רבי וויל אריין ברענגען אמונה אין די גאנצע וועלט, עס זאל שוין מקוים ווערן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי; איך האף אז דו וועסט זיך אויך אנכאפן מיט מיר און העלפן כאפן דעם הערש.

איך דארף אריין לויפן צו די בחורים, זיי זענען ביי מיר חשוב׳ער פון אלעס, זייווארטן אויף א שיעור, בלייב׳זשע מיר געזונט און שטארק.

...

~~~~~~~~~~

סגולות צו טרעפן א שידוך

בעזרת ה׳ יתברך - יום א׳ פרשת אח"ק, ז׳ אייר, כ"ב לעומר, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר
~~~~~~~~~~

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך האף צום אייבערשטן אז דו וועסט בקרוב א חתן ווערן.

זע צו זאגן יעדן טאג די "קָרְבָּנוֹת הַנְּשִׂיאִים", ווייל דער רבי זאגט (ספר המידות, אות חיתון, סימן ו): "מִי שֶׁקָּשֶׁה לוֹ לִמְצֹא זִוּוּגוֹ, יַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִקְרוֹת בְּקָרְבְּנוֹת הַנְּשִׂיאִים", וועם עס גייט שווער צו טרעפן א שידוך, זאל ער זאגן אסאך די 'קָרְבָּנוֹת הַנְּשִׂיאִים'; דאס איז די קריאה וואס מען לייגט חנוכה, פון (במדבר ז, א): "וַיְהִי בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת הַמִּשְׁכָּן", ביזן סוף. דאס איז געדרוקט אין יעדע סידור ביי קריאת התורה - קריאה לחנוכה.

נאכדעם ווען מען ענדיגט זאגן די 'קָרְבָּנוֹת הַנְּשִׂיאִים', בעט מען דעם אייבערשטן - יעדער איינער אויף זיין שפראך:

"רבונו של עולם! העלף מיר איך זאל זוכה זיין צו טרעפן מיין זיווג בזכות וואס איך האב געפאלגט וואס דער הייליגער רבי זאגט, אז מען זאל זאגן 'קָרְבָּנוֹת הַנְּשִׂיאִים'; העלף מיר באשעפער איך זאל שוין זוכה זיין צו טרעפן מיין זיווג. עס איז מיר אזוי שווער צו זיין א פלג גוף, עס איז מיר זייער שווער צו זיין ערליך ווען איך בין אליינס; אייבערשטער, איך וויל חתונה האבן וכו' וכו'".

וויסן זאלסטו אז נאר סגולות וואס צדיקים האבן אונז געגעבן דאס האט א קראפט; מה שאין כן די אלע סגולות וואס מענטשן פארקויפן וכו' וכו' האט נישט קיין שום האפט, עס איז סתם א קאפ פארדרייעניש. נאר די סגולות וואס צדיקים האבן אונז געגעבן, דאס העלפט; מען דארף גלייבן אין דעם און אויסווארטן ביז מען איז זוכה צו קריגן די ישועה.

דער רבי געבט נאך סגולות פאר איינעם וואס עס איז אים שווער צו טרעפן זיין שידוך (ספר המידות, אות חיתון, סימן ב): "קִדּוּשׁ לְבָנָה סְגֻלָּה שֶׁיִּמְצָא אָדָם אֶת זִוּוּגוֹ"; דערפאר דארף מען מקפיד זיין צו מאכן קידוש לבנה יעדן חודש, און ווען מען ענדיגט קידוש לבנה בעט מען דעם אייבערשטן מען זאל זוכה זיין צו טרעפן די ריכטיגע שידוך בזכות וואס מען האט געמאכט קידוש לבנה.

דער עיקר בעט איך דיר זייער זאלסט זיך שטארקן ווייטער בלימוד התורה; לערן דיינע שיעורים כסדרן. איך האב זייער הנאה פון דיר ווי אזוי דו פירסט זיך אין ישיבה, געב אכטונג נישט צו שניידן דיין בארד און פיאות און בלייב מיט דיין צלם אלקים; זיי שטאלץ מיט דיין צלם אלקים וועסטו טרעפן א ערליכע ווארילע מיידל וואס וועט מיט דיר אויפשטעלן א ווארעמע אידישע שטוב.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~~

הדרכה פאר א פרישער אינגערמאן

בעזרת ה׳ יתברך יום א׳ פרשת אח״ק, ז׳ אייר, כ״ב לעומר, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... נרו יאיר

איך בענק מיר זייער נאך דיר, איך האף אז אלעס איז בסדר ביי דיר.

זע זיך צו פירן אין שטוב וכו׳ אזוי ווי דו האסט געלערנט אין ישיבה; געדענק צו געבן גוטע ווערטער פאר דיין ווייב. זאל דיר קיינער נישט איינרעדן אז עבודת השם איז נאר אין שול און אין כולל; הער נישט צו צו די וואס זאגן אז די שטוב איז א שטער צו עבודת השם.

שלמה המלך זאגט (משלי יב, י): ״יֹדֵעַ צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהֶמְתּוֹ״, דער צדיק געבט אכטונג אויף זיין שטוב; ער לייגט צו קאפ זיי צוצושטעלן וואס זיי דארפן, אן ערליכער איד האט רחמנות אויף זיין שטוב.

עס נעמט צייט ווי לאנג א פארפאלק שטעלן זיך אויף די אייגענע פיס; עס איז א נארמאלע זאך אז אין אנהייב לויפט די פרוי צו אירע עלטערן און עס איז א פארשטענדליכע זאך אז זי שעמט זיך אין אנהייב וכו׳. עס נעמט צייט ווי לאנג זי שעמט זיך נישט פון איר מאן וכו׳; מען דארף אויסווארטן מיט געדולד ביז מען ווערט נאנט וכו׳.

איך ווארט דו זאלסט מיר רופן וכו׳; אז איך הייב נישט אויף מיינט נישט אז איך וויל נישט רעדן מיט דיר. זיי מיר דן לכף זכות, איך בין אזוי פארנומען מיט די תלמידי הישיבה און מיט די שיעורים וכו׳, אז אסאך מאל קען איך פשוט נישט אויפהייבן, אבער איך ווארט צו רעדן מיט דיר.

זיי געזונט און שטארק; זיי פרייליך ווייל גאט איז שטענדיג מיט דיר.

...

~~~~~~~~~~~

דער רבי איז דער וועג ווייזער ווי אזוי זיך צו קענען אן עצה געבן אין לעבן און ארויסקריכן פון אלע פראבלעמען; דאס שיינקייט פון לעבן מיט וותרנות; אז מען האט אמונה האט מען נישט מורא צו מוותר זיין; עס לוינט זיך צו לעבן בשלום אין שטוב; די וויכטיגקייט פון קומען צום וועכענטליכן שיעור.

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת אח"ק, ח' אייר, כ"ג לעומר, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

מיר דארפן דאנקען דעם אייבערשטן יעדן איינציגן טאג אז מיר האבן זוכה געווען צו וויסן פון הייליגן רבי'ן וואס לערנט מיט אונז עצות ווי אזוי מיר זאלן זיך אומגיין אין לעבן.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז): "הָעֵצוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק הֵם כּוּלוֹ זֶרַע אֱמֶת", די עצות פון א צדיק זענען אמת'ע עצות; אז מען פאלגט א צדיק איז מען זוכה ארויס צו גיין פון אלע פראבלעמען. ווער עס נעמט דעם רבי'ן פאר זיין וועג ווייזער וועט זוכה זיין ארויס צו קריכן פון אלע זיינע פראבלעמען און ער וועט זיך קענען אן עצה געבן מיט יעדע שוועריקייט.

דער רבי לערנט אונז אויס מיר זאלן זיך פירן מיט וותרנות, מען זאל נישט זוכן אויס צו פירן אין לעבן; דו ווייסט דאך אז דער רבי האט זיך קיינמאל נישט איינגעע'עקשנ'ט, ביי קיין שום פאל, נאר דער רבי האט געזאגט זיין מיינונג און אז מען האט אים נישט געוואלט צוהערן האט ער זיך נישט געקריגט מיט קיינעם. עס זענען דא זייער אסאך סיפורים ווי מען האט נישט געוואלט פאלגן דעם רבי'ן, מען האט גע'טענה'ט מיטן רבי'ן און דער רבי האט זיך נישט גע'עקשנ'ט, אבער צום סוף האט מען געזען אז דער רבי איז געווען גערעכט (חוץ איין מאל האט זיך דער רבי יא געשפארט; ווען עס איז געקומען צו פארן קיין ארץ ישראל. עיין בספר פעולת הצדיק, סימן קפו).

א מענטש מיינט און טראכט צו זיך: 'אויב איך וועל נישט אויספירן וועל איך נישט זיין חשוב וכו''; אויב יעדער וועט מיר בייקומען וועל איך ווערן אויס וכו''; 'כדי איך זאל זיין ווערד עפעס מוז איך זיך קריגן'; אזוי טראכטן מענטשן. דאס איז ווען א מענטש לעבט אן אמונה, ווייל ווען א מענטש לעבט אן אמונה איז ביי אים אלעס טבע, מקרה, מזל; אזא מענטש קריגט זיך כסדר, ווייל ער מיינט אז עס ווענדט זיך אין אים, ער קען בעסער מאכן און ער קען ערגער מאכן, דאס מאכט אים זיך קריגן און וועלן אויספירן. אבער ווען א מענטש לעבט מיט אמונה, ער ווייסט אז עס איז גארנישט דא אויף דער וועלט, נאר אלעס אלעס איז דער אייבערשטער, די גאנצע וועלט איז א לבוש פונעם

אייבערשטן, דומם, צומח, חי, מדבר - איז דער לעבעדיגער באשעפער אליינס, אזא איינער לעבט בשלום מיט אלעמען, ער קריגט זיך נישט מיט קיינעם, ער זוכט נישט אויסצופירן, ווייל ער ווייסט אז אלעס פירט סיי ווי דער אייבערשטער אליינס.

טייערער ליבער ברודער, וואס דארפסטו זיך ארום קריגן מיט יעדן איינעם? פארוואס קריגסטו זיך מיט דיין ווייב?! חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בבא מציעא נט:): "אִיתְּתָךְ גּוּצָא, גְּחִין וְתִלְחוֹשׁ לָהּ", אפילו דו האסט א ווייב וואס איז קליין וכו', בייג זיך אראפ צו איר און הער וואס זי זאגט דיר, אזוי ווי די גמרא זאגט דארט: "בְּמִילֵי דְּעָלְמָא" און "מִילֵי דְּבֵיתָא", ווען עס קומט צו שטוב זאכן, אדער סתם וועלטליכע זאכן זאל מען אויסהערן די ווייב; מען ווערט נישט וויינעגער חשוב אויב מען געבט נאך, און מען ווערט נישט קלענער ווען מען פירט נישט אויס.

אפילו דיין ווייב איז דיר מצער, זאלסטו איר ווייטער מכבד זיין, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (יבמות סג.): "רַבִּי חִיָּיא הֲוָה קָא מְצַעֲרָא לֵיהּ דְּבִיתְהוּ", רב חייא'ס ווייב פלעגט אים זייער אסאך מצער זיין; מיט דעם אלעם: "כִּי הֲוָה מַשְׁכַּח מִידִי, צַיֵּיר לֵיהּ בְּסוּדְרֵיהּ וּמַיְיתֵי נִיהֲלַהּ", ווען ער פלעגט זען א גוטע זאך וואס זיין ווייב האט ליב, פלעגט ער עס אהיים ברענגען פאר איר. זעט מען פון דעם אז אפילו מען האט א שווערע שטוב, דארף מען זיין א ותרן און מען דארף זוכן ווי מען קען מאכן שלום, נאך זאגן חז"ל (בבא מציעא נט.): רבא האט געזאגט פאר די מענטשן פון דער שטאט מחוזא: "אוֹקִירוּ לִנְשַׁיְכוּ, כִּי הֵיכִי דְּתִתְעַתְּרוּ", האלטס חשוב אייערע ווייבער, וועט איר רייך ווערן. און אזוי זאגט דער הייליגער רבי (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סט): "כִּי עִקַּר הָעֲשִׁירוּת עַל יְדֵי הָאִשָּׁה", דאס גאנצע פרנסה קומט בזכות די פרוי.

איך וויל דיר זען היינט נאכט ביים שיעור; עס זאל דיר נישט זיין ביליג די שיעורים יעדע וואך, כאילו מען רעדט פשוט'ע זאכן. קוק וואס חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (שבת פב.): אֲמַר לֵיהּ רַב הוּנָא לְרַבָּה בְּרֵיהּ: "מַאי טַעְמָא לֹא שְׁכִיחַתְּ קַמֵּיהּ דְּרַב חִסְדָּא דִּמְחַדְּדָן שְׁמַעְתֵּיהּ?" רב הונא האט געפרעגט זיין זון רבה: "פארוואס גייסטו נישט לערנען תורה ביי רב חסדא?" האט אים רבה געענטפערט: "מַאי אֵיזִיל לְגַבֵּיהּ דְּכִי אָזִילְנָא לְגַבֵּיהּ מוֹתִיב לִי בְּמִילֵי דְּעָלְמָא?" וואס האב איך צו גיין אהין, ער רעדט צו מיר סתם זאכן וכו'; ער לערנט ווי אזוי מען זאל זיך פירן ווען מען גייט ארויס לצרכים, האט רב הונא געזאגט פאר זיין זון: "הוּא עָסִיק בְּחַיֵּי דִּבְרִיָּיתָא, וְאַתְּ אָמְרַתְּ בְּמִילֵי דְּעָלְמָא?!" דו זאגסט אז ער לערנט סתם זאכן, ער לערנט דאך דיר אויס לעבן, ער לערנט דיר אויס זאכן וואס וועט דיר ראטעווען דיין לעבן, ווייל פארצייטנס ווען מען פלעגט ארויס גיין

לצרכיו האט מען זיך געקענט צערייסן די קישקעס וכו', האט ער געלערנט ווי אזוי מען זאל זיך אראפזעצן וכו', אז מען זאל נישט צוקומען צו קיין סכנה.

דאס זעלבע זאג איך דיר טייערער ..., קום צום שיעור; עס זעט דיר טאקע אויס ווי מען רעדט פשוט'ע זאכן, דו טראכסט 'וואס פעלט עס מיר אויס?' אבער באמת איז דאס לעבנס וויכטיגע זאכן. באמת ליגט אין די פשטות די גרעסטע חכמות, ווייל עס איז נישט דא קיין גרעסערע חכמה ווי צו לעבן פשוט, אזוי ווי דער רבי זאגט (שיחות הר"ן טו): "דער גרעסטע חכמה איז אוועק צו לייגן די אייגענע שכל".

מיר קומט נישט אן גרינג צו געבן דעם שיעור, איך טו דאס מיט מיינע לעצטע כוחות, ווייל ווען עס קומט סוף טאג נאכן געבן כמה שיעורים שפיר איך ממש באפיסת הכחות; א גאנצן טאג געב איך שיעורים פאר די בחורים וכו', איך שטרענג זיך אן נאר דיר מחזק צו זיין.

...

~~~~~~~~~~

שרייען צום אייבערשטן אין וועלכע מצב מען געפונט זיך; א שיינע תפילה צו בעטן יעדן טאג; די עצה ארויסצוקריכן פון די שלעכטס.

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת אח"ק, ט' אייר, כ"ד לעומר, שנת תשע"ח לפ"ק

לכבוד ... נרו יאיר

איינמאל ווען ר' נתן איז אריין געקומען צום רבי'ן האט אים דער רבי געזאגט: "דער עיקר איז, מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי"; דאס הייסט, אפילו א מענטש איז אראפגעפאלן אין שאול תחתית זאל ער זיך נישט מייאש זיין, נאר טון וואס וואס יונה הנביא האט געטון ווען ער איז אנטלאפן פון ארץ ישראל, ער האט נישט געוואלט טון וואס דער אייבערשטער האט אים געהייסן און צום סוף האט מען אים אריין געווארפן אין ים, א פיש האט אים איינגעשלינגען, ווי אזוי האט ער זיך אן עצה געגעבן? ער האט דארט געשריגן צום אייבערשטן (יונה ב, ג): "מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי".

מען קען זיך גארנישט פארשטעלן וואס געשעהט ווען א איד שרייט צום אייבערשטן פון דעם פלאץ וואו ער איז אראפ געפאלן; דאס האט דער רבי געזאגט פאר ר' נתן: "דער עיקר איז - נישט אויפגעבן. מען טאר זיך קיינמאל נישט מייאש זיין, נאר אפילו מען פאלט אראפ דארף מען ווייטער בעטן דעם אייבערשטן".

איך שרייב דיר א קליינע תפילה וואס דו זאלסט בעטן דעם אייבערשטן יעדן טאג:
~~~~~~~~~~

"הייליגער באשעפער! איך בעט דיר זייער, האב אויף מיר רחמנות; העלף מיר איך זאל דיר זוכה זיין צו געדענקען שטענדיג.

איך וויל גיין אין שול דריי מאל א טאג דאווענען מיט מנין; העלף מיר אייבערשטער איך זאל זוכה זיין צו דאווענען יעדן טאג מיט מנין, איך זאל געדענקען אז דאס וועט מיר העלפן מצליח זיין אין אלע מיינע ענינים, דורכדעם וועל איך קענען מפרנס זיין מיר און מיין משפחה.

העלף מיר אייבערשטער איך זאל זוכה זיין צו האבן ישוב הדעת צו קענען לערנען אביסל תורה יעדן טאג.

רבונו של עולם! העלף מיר איך זאל נישט טון קיין שלעכטע מעשים. וואס זאל איך טון אז איך היט מיר נישט מיינע אויגן און איך קוק אויף שמוץ, איך קען נישט גיין אין גאס, איך בין אזוי צעדרייט, ביי מיר איז ממש מקוים געווארן די קללה וואס שטייט אין די תוכחה (דברים כח, לד): "וְהָיִיתָ מְשֻׁגָּע מִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה", איך בין ממש א משוגע'נער, איך דארף קוקן אויף יעדע פרוי; רבונו של עולם! וואס זאל איך טון אז עס איז ביי מיר מקוים געווארן וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן (סוטה ג.): "אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבֵירָה אֶלָּא אִם כֵּן נִכְנַס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת", א מענטש זינדיגט נישט נאר אויב עס איז אין אים אריין א רוח שטות; וואס זאל איך טון אז איך בין אנגעפילט מיט רוח שטות, איך שפיר ווי איך בין נישט בעל הבית אויף מיר, איך בין פארשקלאפט פאר מיינע בלאטעס.

אנא השם! איך בעט דיר טאטע, העלף מיר איך זאל האבן שמירת עיניים, איך זאל האבן א ריינע מח; איך זאל שוין איינמאל פאר אלע מאל אפלאזן אלע נארישקייטן. איך ווייס נישט וואס צו טון, דער יצר הרעווארפט מיר אראפ כסדר נאכאמאל און נאכאמאל; אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּא ה' הַצְלִיחָה נָא".

טייערער ברידער, אז דו וועסט פאלגן דעם הייליגן רבי'ן, דו וועסט שרייען פון וואו דו ליגסט, דו וועסט שרייען וואס יונה הנביא האט געשריגן (יונה ב, ג): "מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי", וועסטו זוכה זיין אז דו וועסט ארויס קומען פון שאול; דו וועסט קענען זינגען וואס דוד המלך זינגט (תהלים קיג, ז): "מְקִימִי מֵעָפָר דָּל, מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן"; ווייל אז מען פאלגט דעם רבי'ן וועט נישט קיין דרגא אויף דער וועלט וואס דער רבי וועט אונז נישט צו ברענגען צו דעם, ביז מען איז זוכה (שם, ח): "לְהוֹשִׁיבִי עִם נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ", מען ווערט נאנט צום אייבערשטן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~~

וואס טראכט א חכם? א ערליכער איד טראכט שטענדיג אז עס איז דא נאך א וועלט; דאס גרויסקייט פון דאווענען מיט מנין; חיזוק אויף געבן צדקה פארן דאווענען; די געלט וואס מען געבט פאר צדקה בלייבט לעולמי עד ולנצח נצחים - דאס הייסט א גוטע אינוועסטמענט.

בעזרת ה׳ יתברך - יום ד׳ פרשת אח״ק, י׳ אייר, כ״ה לעומר, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

מיר דארפן זיך זייער פרייען אז מיר זענען מקורב צום הייליגן רבי׳ן, מיר זענען מקורב צו א רבי וואס פארשטייט אונז, א רבי וואס איז אונז מחיה און מחזק, א רבי וואס דערמאנט אונז כסדר מיר זאלן טראכטן פונעם תכלית.

שלמה המלך זאגט (קהלת ב, יד): ״הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ״; פרעגט דער הייליגער זוהר (בלק, קפז.): ״נאר א חכם האט זיינע אויגן אין קאפ? וואו געפונען זיך די אויגן פונעם טיפּוש - אויף זיינע הענט? אויף זיינע פיס?״ ענפטערט דער זוהר אזוי: ״דער חכם טראכט וואס גייט זיין״; ער ווייסט אז איין טאג וועט מען דארפן צוריקגיין צום אייבערשטן און דארט וועט גארנישט בלייבן פון אלע שמועסעלעך און פון אלע חברים׳לעך, דארט איז נאר חשוב תורה ומעשים טובים.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק א׳, סימן נד): ״כָּךְ רָאוּי לִהְיוֹת מִנְהַג יִרְאֵי הַשֵּׁם תֵּכֶף בַּבֹּקֶר בַּהֲקִיצוֹ, קֹדֶם שֶׁיַּתְחִיל שׁוּם דָּבָר יִזְכֹּר מִיָּד בְּעָלְמָא דְּאָתֵי״, דאס איז דער וועג ווי אזוי אן ערליכער איד דארף זיך פירן, גלייך ווען מען שטייט אויף אינדערפרי זאל מען טראכטן פונעם תכלית - עס קומט נאך א וועלט און קיינער בלייבט נישט דא; עס גייט קומען א טאג וואס מיר אלע וועלן איבערלאזן די וועלט, מען וועט נעמען דעם מענטש און אים אריין לייגן אין גרוב, דארט וועט גארנישט נוצן, נאר דאס ביסל תורה ותפילה וואס מיר האבן זיך אנגעגרייט וועלן מיר מיטנעמען אויף יענער וועלט.

אז מען הייבט אן דעם טאג מיט זכרון בעלמא דאתי איז דער גאנצער טאג אן אנדערער טאג, ווייל גופא בתר רישא אזיל, דער גאנצער מענטש גייט נאך דעם אנהייב; אז מען טראכט אז עס איז דא נאך א וועלט, מען געדענקט אז עס איז דא א בית החיים, דעמאלט לויפט מען גלייך די ערשטע זאך אין שול דאווענען, מען זוכט אריין צו כאפן עפעס גוטס וואס וועט איבער בלייבן אויף יענע וועלט. אז מען איז זוכה צו קומען אין שול איז מען ממשיך אויף זיך די השגחה פונעם אייבערשטן.
~~~~~~~~~~~

ברידער זיי נישט פויל און זוך דיר נישט קיין תירוצים צו דאווענען ביחידות וכו'; דאס אלעס קומט פונעם יצר הרע וואס האט מורא אז אויב דו וועסט גיין אין שול וועסטו זיך אפוואשן פון דיין שלעכטס, ער האט מורא אז ער וועט פארלירן איינער פון זיינע קונדן. ווייל ווען מען קומט אין שול איז מען זיך מטהר, מען ווערט ריין, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ילקוט שמעוני, פרשת בלק, רמז תשע"א): "פונקט אזוי ווי ווען א טמא'נער מענטש גייט אריין אין טייך און ער טובל'ט זיך, ווערט ער טהור, אזוי אויך אז א מענטש גייט אריין אין שול קומט ער ארויס טהור".

זע צו געבן צדקה בעפארן דאווענען; עס איז גוט צו האבן א צדקה פושקע ביי זיך און פאר יעדע תפילה געבן א פרוטה לצדקה, אזוי ווי חכמינו הקדושים זאגן (בבא בתרא י.): "רַבִּי אֶלְעָזָר יָהֵיב פְּרוּטָה לֶעָנִי וַהֲדַר מְצַלֵּי", דער הייליגער תנא רבי אלעזר פלעגט געבן א פרוטה פאר אן ארימאן און נאכדעם האט ער זיך געשטעלט דאווענען, ער האט געזאגט דער טעם דערויף, ווייל עס שטייט (תהלים יז, טו): "אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ", דוד המלך זאגט: "איך קום צום אייבערשטן מיט צדקה"; און אזוי פסק'עט דער הייליגער רמב"ם (פרק י' מהלכות מתנות עניים, הלכה טו): "גְּדוֹלֵי הַחֲכָמִים הָיוּ נוֹתְנִין פְּרוּטָה לֶעָנִי קוֹדֶם כָּל תְּפִלָּה וְאַחַר כָּךְ מִתְפַּלְּלִין, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים יז, טו): "אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ", די גדולי ישראל האבן זיך געפירט צו געבן פארן דאווענען א פרוטה לצדקה; און אזוי ווערט אויך גע'פסק'עט אין שולחן ערוך (אורח חיים סימן צב, סעיף י'): "טוֹב לִיתֵּן צְדָקָה קוֹדֶם תְּפִלָּה", עס איז גוט צו געבן צדקה פארן דאווענען.

א מענטש דארף געדענקען אז קיינער בלייבט נישט דא אויף דער וועלט, יעדער איינער דארף צוריק גיין צום אייבערשטן, און די אלע פרוטות וואס מען האט אריין געלייגט אין פושקע וועט מען מיט נעמען מיט זיך אויף יענער וועלט, אזוי ווי עס שטייט (ישעיהו נח, ח): "וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צִדְקֶךָ, כְּבוֹד ה' יַאַסְפֶךָ", און ווי די הייליגע חכמים דרש'נען אויף דעם פסוק (בבא בתרא יא.) ווען מונבז המלך האט אויסגעטיילט זיין גאנצע פארמעגן פאר ארימעלייט אין א הונגער יאר, האט מען אים געפרעגט: "דיינע עלטערן האבן אוועק געלייגט זייער גאנצע געלט און דו טיילסט אויס דיין גאנצע געלט?" האט מונבז המלך זיי געענטפערט: "אֲבוֹתַי גָּנְזוּ לְמַטָּה, וַאֲנִי גָּנַזְתִּי לְמַעְלָה", מיינע עלטערן האבן דאס באהאלטן אויף דער וועלט און איך באהאלט מיין געלט אויף יענע וועלט, "אֲבוֹתַי גָּנְזוּ בְּמָקוֹם שֶׁהַיָּד שׁוֹלֶטֶת בּוֹ, וַאֲנִי גָּנַזְתִּי בְּמָקוֹם שֶׁאֵין הַיָּד שׁוֹלֶטֶת בּוֹ", מיינע עלטערן האבן באהאלטן זייער געלט אבער מענטש קענען דאס גנב'ענען, איך האב באהאלטן מיין געלט אין א פלאץ וואו קיינער קען דאס נישט גנב'ענען, "אֲבוֹתַי גָּנְזוּ דָּבָר שֶׁאֵין עוֹשֶׂה פֵּירוֹת, וַאֲנִי גָּנַזְתִּי דָּבָר שֶׁעוֹשֶׂה פֵּירוֹת", מיינע עלטערן האבן באהאלטן זייער געלט אין

א פלאץ וואו עס פארמערט זיך נישט, אבער איך האב באהאלטן מיין געלט אין א פלאץ וואו עס האלט אין איין ווערן מער און מער, ווייל מיט דעם וואס מען העלפט א צווייטן איד, מען טוט חסד מיט א צווייטן איד, באקומט מען זכותים פאר אלע תורה ומצוות פון יענעם איד, "אֲבוֹתַי גָּנְזוּ מָמוֹן - וַאֲנִי גָּנַזְתִּי אוֹצְרוֹת נְפָשׁוֹת", "אֲבוֹתַי גָּנְזוּ לַאֲחֵרִים - וַאֲנִי גָּנַזְתִּי לְעַצְמִי", "אֲבוֹתַי גָּנְזוּ לָעוֹלָם הַזֶּה - וַאֲנִי גָּנַזְתִּי לָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיהו נח, ח): וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צִדְקֶךָ, כְּבוֹד ה' יַאַסְפֶךָ".

איך האב נאך אסאך צו שרייבן אבער איך דארף אריין גיין צו די בחורים.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~~

דער תכלית - זיין א געבער; וואס הייסט א ריכטיגער איש מכובד? דורך אמונה דארף מען נישט קיין עטענשאן פון קיינעם; דורכן געבן גוטע ווערטער אין שטוב האט מען זייער א שיין לעבן; נישט זיין אזוי פארמאכט; די שיינקייט פון זיין אפען און רעדעוודיג.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת אח"ק, י"א אייר, כ"ו לעומר, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך בעט דיר זייער דו זאלסט געדענקען צו זיין א געבער און נישט קיין מקבל, דעמאלט וועסטו זיין א ריכטיגער איש מכובד, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (אבות ד, א): "אֵיזֶהוּ מְכֻבָּד? הַמְכַבֵּד אֶת הַבְּרִיּוֹת", ווער איז א מכובד'דיגער מענטש? דער וואס געבט כבוד פאר יעדן איינעם, דער וואס געבט פאר יעדן איינעם א גוט ווארט - דאס איז א סימן אז דער מענטש איז א מכובד'דיגער מענטש, ער האט געגוג און נאך כבוד צו געבן פאר יעדן איינעם; אנהייבן הייבט זיך עס אן אין שטוב מיט די ווייב און קינדער, ער געדענקט צו געבן פאר יעדן איינעם א גוט ווארט, ער האט נישט מורא אז ער וועט ווערן ווייניגער אדער קלענער דורך דעם.

ווי אזוי קען מען צוקומען צו דעם? דורך אמונה; ווען א מענטש לעבט מיט אמונה, ער ווייסט אז עס איז מלא כל הארץ כבודו, דער אייבערשטער איז דא, דער אייבערשטער איז איבעראל, דער אייבערשטער איז מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אֲלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, דאן זוכט ער נישט קיין כבוד פאר זיך, פארקערט, ער קוקט אן די גאנצע זאך פון כבוד ווי א גרויסער דמיון.
~~~~~~~~~~~

אנשטאט צו זוכן כבוד פאר זיך, וואס דאס קומט ווען מען איז נישט צו קלוג, אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רב): "כָּל מִי שֶׁשִּׂכְלוֹ קָטָן בְּיוֹתֵר, צָרִיךְ לַחֲלֹק לוֹ כָּבוֹד בְּיוֹתֵר", ווער עס האט ווייניגער שכל דער דארף מער כבוד; דארף דער מענטש זען צו טיילן כבוד פאר אנדערע. דעריבער, ווער איז באמת אן "איש מכובד?" דער וואס לעבט מיטן אייבערשטן בייטאג און ביינאכט; אזא איינער וועט שטענדיג געבן כבוד פאר א צווייטן.

דערפאר בעט איך דיר טייערער ברידער; זע צו זינגען א גאנצן טאג ניגונים פון אמונה, דורכדעם וועסטו צוביסלעך אנהייבן לעבן מיט אמונה, דו וועסט אנהייבן קוקן אויף דער וועלט גאר אנדערש, דו וועסט שפירן ווי דער אייבערשטער איז מיט דיר, ביי דיר און נעבן דיר, ממילא וועסטו נישט זוכן תשומת לב פון דעם און פון יענעם, פארקערט, דו וועסט געבן פאר יעדן איינעם א גוט ווארט.

בפרט אין שטוב וועסטו אנהייבן געבן גוטע ווערטער, וואס דארט איז דאס א מצוה, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ראש השנה ו:): "אִשָּׁה - בַּעֲלָהּ מְשַׂמְּחָהּ", דער מאן דארף פרייליך מאכן זיין ווייב; און באמת פארשטיי איך נישט פארוואס עס זאל דיר זיין אזוי שווער צו רעדן שיינע ווערטער אין שטוב, וואס האסטו מורא צו זאגן פאר דיין ווייב גוטע ווערטער? ווער וועט דען בענעפיטירן פון דעם אויב נישט דו, ווער וועט האבן ריווח פון דעם אויב נישט דיינע קינדער? די גאנצע שטוב וועט זיך טוישן צום גוטן. זיי נישט אזוי טריקן, זיי נישט אזוי פארשפארט אין זיך, זיי נישט אזוי פול מיט חשבונות און טראכט נישט אזוי פיל איבער וכו', געב כבוד פאר יענעם וועסטו אליינס זיין אן "איש מכובד".

עס טוט וויי צו הערן ווי גאנצעטע שטובער ווערן צעפאלן פאר גארנישט מיט נישט, בשעת מען וואלט געקענט לעבן א חיים טובים אז מען פאלגט דעם הייליגן רבינ'ס עצות; ווי דער הייליגער רבי האט אונז אזוי מזהיר געווען מיר זאלן מכבד זיין די ווייבער. ביים רבי'ן איז געווען א יסוד היסודות "שלום בית"; דער רבי האט אונז זייער געווארנט מיר זאלן מכבד זיין די ווייב (שיחות הר"ן, סימן רסד): "כִּי אָמַר, הֲלֹא הַנָּשִׁים הֵם סוֹבְלִים צַעַר וְיִסּוּרִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד מִיַּלְדֵיהֶם, צַעַר הָעִבּוּר וְהַלֵּדָה וְהַגִּדּוּל, כַּאֲשֶׁר יָדוּעַ לַכֹּל עֹצֶם מַכְאוֹבָם וְצַעֲרָם וְיִסּוּרֵיהֶם". דער רבי האט געזאגט: מען דארף זייער אכטונג געבן אויף די ווייב, ווייל זיי גייען אריבער זייער אסאך ווייטאג פון צער גידול בנים, און צער לידה וכו'.

איך האף אז דו וועסט אננעמען מיינע ווערטער וואס איך שרייב דיר פון הארץ; וואס זאל איך טון אז עס שטעכט מיר אין הארץ צו זען ווי אינגעלייט זענען אזוי

פארמאכט און קענען נישט רעדן שיין. דער הייליגער ר׳ נתן האט אמאל געזאגט: ״ווען איך זע צוויי ׳טרעגערס׳ קריגן זיך, שטעכט עס מיר ביי די זייט״; דאס איז געווען ר׳ נתן, עס האט אים ווי געטון אז צוויי אידן קריגן זיך, אפילו ער קען זיי נישט. מיר שטעכט אין הארץ ווען איך זע ווי אינגעלייט לייגן זיך אליינס צוגרינד זייער לעבן דורך רעדן נישט ווי עס דארף צו זיין; דער אייבערשטער האט דיר געגעבן א מויל פאר א סיבה, אז דו זאלסט רעדן שיינע ווערטער מיט דיין מויל.

דער אייבערשטער זאל דיר געבן שכל דו זאלסט נישט זיין א מקבל; נאר דו זאלסט האבן אזוי פיל כבוד אז דו זאלסט קענען געבן און געבן דיין גאנץ לעבן, דאן וועסטו זיין אן ״איש מכבוד״.

איך ווארט צו הערן פון דיר אז דו פאלגסט דעם רבי׳ן, און דו געבסט גוטע ווערטער פאר אלעמען.

...

~~~~~~~~~~

נישט ארבעטן אין אן אפיס מיט א פרוי

בעזרת ה׳ יתברך - ערב שבת פרשת אח״ק, י״ב אייר, כ״ז לעומר, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד ... נרו יאיר

זאג פאר דיין בעל הבית אז אויב ער נעמט אריין א פרוי ביי דיר אין אפיס וועסטו נישט בלייבן ארבעטן ביי אים; איך זאג דיר שוין יעצט זאלסט זיך זוכן א נייע ארבעט, ווייל עס איז נישט ווערד דיין פרנסה צו דארפן זיצן מיט א פרעמדע פרוי. קודם כל איז דא אן איסור יחוד וואס דאס איז זייער א הארבע עבירה, לויט רוב פוסקים איז איסור יחוד גאר א דאורייתא, נאכדעם וועסטו פארשווארצט ווערן רחמנא לצלן בזה ובבא.

אחי היקר, איך האב אסאך אוועק געגעבן פאר דיר זאלסט האבן א גוט לעבן; דו האסט א טייערע ווייב תחי׳ מיט א ליכטיג קינד ברוך ה׳, יעצט דארפסטו אכטונג געבן דאס נישט צו פארלירן.

דו ווייסט דאך וואס מען זאגט פאר א נזיר (שבת יג.): ״לֵךְ לֵךְ אָמְרִי נְזִירָא, סְחוֹר סְחוֹר לְכַרְמָא לֹא תִקְרַב״, גיי נישט אריין אין א ווייגארטן ווייל דו וועסט נאכדעם צוקומען צו עסן פון די טרויבן; דאס זאג איך דיר מיין טייערער ... נרו יאיר, אויב ער ברענגט אריין א פרוי ביי דיר אין אפיס זוך דיר שוין א צווייטע פרנסה, וועסטו זוכה זיין צו האבן דער וועלט און יענער וועלט.
~~~~~~~~~~

דער אייבערשטער זאל דיר אפהיטן פון אלעם שלעכטס און עס זאל דיר נישט פעלן קיין פרנסה.

...

~~~~~~~~~~~

אז דו ווילסט אמת׳דיג, קענסטו האבן שלום בית

בעזרת ה׳ יתברך ערב שבת פרשת אח״ק, י״ב אייר, כ״ז לעומר, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד מיין טייערער ... נרו יאיר

נעכטן האב איך געגעבן א שיעור אין מאנסי אין בית המדרש היכל הקודש; פארן שיעור האב איך געזאגט פארן אייבערשטן: ״רבונו של עולם, איך האב נישט קיין כח צו פארן קיין מאנסי, איך פאר נאר פאר דיינעט וועגן, מחזק צו זיין אידישע קינדער, בעט איך דיר אייבערשטער אז ... און זיין ווייב זאלן לעבן בשלום; איך געב אוועק די זכות פון די שיעור פאר זיי, אז זיי זאלן שוין זוכה זיין צו זיין באליבט איינער ביים צווייטן״.

איך בעט דיר ליבער ברידער, געב שיינע ווערטער פאר דיין ווייב, נאר דו וועסט מרוויח זיין דערפון; איך ווייס אז דו ליידסט פון איר, איך ווייס אז זי דערקוטשעט דיר וכו׳. אבער גלייב מיר, איך ווייס וואס איך רעד; דו קענסט אלעס מהפך זיין לטוב, רעד שיין צו איר אפילו עס קאסט דיר דיין געזונט, ווייל אז זי וועט דיר איבערלאזן וועט דיר זיין גאר ביטער, איך זע שוין וואס דא גייט זיין השם ירחם, דערפאר בעט איך דיר, שטארק זיך אויף דיין נאטור, כאטשיג איך ווייס אז זי רעדט נישט צו דיר ווי עס דארף צו זיין, אבער אויב דו וועסט רעדן שיין צו איר וועט זיך אלעס טוישן.

איך האב נישט קיין כח צו הערן ווי אינגעלייט קריגן זיך; עס נעמט מיר ארויס אלע מיינע כוחות.

איך האף אז דו וועסט עס קענען באווייזן וועסטו זיין א העלד.

...

~~~~~~~~~~~

~~~ שאלות ותשובות ~~~

איך וויל נאר א ברסלב'ער חתן, וואס זאל איך טון?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין א מיידל אין די יארן, מיין עלטערן זוכן פאר מיר א שידוך, איך הער אבער די שיעורים פונעם ראש ישיבה שליט"א און איך וואלט זייער געוואלט האבן א חתן וואס הערט אויך די געוואלדיגע לימודים.

ווען מיין מאמע האט אבער געהערט אז איך וויל א ברסלב'ע שידוך האט זי נישט געוואלט הערן דערפון, זי ווייסט דאך נישט וואס ברסלב איז. מיין שאלה איז אויב זאל איך זיך עקשנ'ען און ווארטן דוקא נאר אויף א ברסלב'ע שידוך, אדער נישט.

דער ראש ישיבה שליט"א האט געשריבן אין א בריוו פאר א כלה אז זייער אסאך בחורים הערן די שיעורים אויך אין אנדערע ישיבות, איך זע אבער ביי מיינע ברידער אז נישט אלע הערן די שיעורים, און איך זע אויך ביי זיי ווי אזוי עס זעט אויס א לעבן אן די לימודים, און איך וויל זייער נישט אז מיין לעבן זאל אזוי אויסזען.

איך ווין אסאך צום אייבערשטן וועגן דעם, איך ווייס אבער נישט וואס איך דארף צו טון, איך האף דער ראש ישיבה שליט"א וועט מיר געבן א קלארע ענטפער וואס איך האב צו טון.

א גרויסן יישר כח.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת אח"ק, ח' אייר, כ"ג לעומר, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איך פארשטיי זייער גוט אייערע עלטערן פארוואס זיי ווילן נישט קיין ברסלב'ער בחור פאר אן איידעם, ווייל עלטערן ווילן נאר דאס גוטס פון די קינדער, עלטערן ווילן דאס בעסטע פאר די קינדער, און היות זיי האבן געהערט אסאך לשון הרע אויף ברסלב, ווילן זיי נישט קיין ברסלב'ער בחור, אבער ווען זיי וואלטן געוואוסט וואס ברסלב איז, וואלטן זיי "נאר" גענומען א ברסלב'ער בחור פאר אן איידעם. ווייל ביים רבי'ן איז 'שלום בית' א יסוד היסודות, און דער רבי האט זייער געווארנט מיר זאלן מכבד זיין די ווייב (שיחות הר"ן, סימן רסד): "כִּי אָמַר, הֲלֹא הַנָּשִׁים הֵם סוֹבְלִים צַעַר וְיִסּוּרִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד מִיַּלְדֵיהֶם, צַעַר הָעִבּוּר וְהַלֵּדָה וְהַגִּדּוּל, כַּאֲשֶׁר יָדוּעַ לַכֹּל עֹצֶם מַכְאוֹבָם וְצַעֲרָם

וְיִסּוּרֵיהֶם". דער רבי האט געזאגט: מען דארף זייער אכטונג געבן אויף די ווייב, ווייל זיי גייען אריבער זייער אסאך ווייטאג פון צער גידול בנים און צער לידה וכו'.

זאל איינער ברענגען נאך א צדיק פון צוויי הונדערט יאר צוריק וואס האט אזוי פארלאנגט פון זיינע תלמידים מען זאל אכטונג געבן אויף די כבוד פון די ווייב; 'שלום בית' איז ביים רבי'ן א יסוד, און ווער עס ווייסט מבחין צו זיין, זעט ווי שיין ברסלב'ער אידן לעבן; מען איז מכבד די ווייב, מען לעבט מיט תכלית און מען ציט אויף אן ערליכער שטוב פארן אייבערשטן.

דעריבער זאלט איר זיין זייער שטארק ביי זיך און קלאר שטעלן פאר אייערע עלטערן אז איר ווילט אויפשטעלן א ברסלב'ער שטוב; זאגט זיי: "טייערע טאטע און מאמע, איך בין א ברסלב'ער, מיין לעבן איז דער הייליגער רבי, איך לעב פון דעם רבינ'ס חיזוק און פונעם רבינ'ס עצות; בעט איך ענק טייערע טאטע מאמע, הערט אליינס אויס וואס מען רעדט אין ברסלב, וואס מען פארקויפט אין ברסלב; קוקט אייך צו ווי אזוי ברסלב'ער אידן לעבן, וועט איר זיך איבערצייגן אז מיר האבן איין ציל אין לעבן, איך וויל וואס איר ווילט און איר ווילט וואס איך וויל"; אזעלכע ווערטער זאלט איר רעדן צו אייערע עלטערן, דאן וועט זיך אלעס טוישן. געדענקט וואס שלמה המלך זאגט (משלי טו, א): "מַעֲנֶה רַּךְ, יָשִׁיב חֵמָה", דער וואס רעדט שיינע רייד נעמט אוועק כעס; אז מען רעדט שיינע ווערטער נאכאמאל און נאכאמאל, פועל'ט מען ביים סוף.

אודאי זאלט איר נישט פארגעסן פאר איין סקונדע אז א שידוך קומט "נאר" פונעם אייבערשטן, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בראשית רבה סח, ג): "מָצִינוּ בַּתּוֹרָה בַּנְּבִיאִים וּבַכְּתוּבִים שֶׁאֵין זִווּגוֹ שֶׁל אִישׁ אֶלָּא מִן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא", מיר געפונען אין די תורה און נביאים און אין כתובים אז א שידוך האט נאר מיטן אייבערשטן, אין די תורה שטייט (בראשית כד, נ): לבן און בתואל האבן געזאגט פאר אליעזר עבד אברהם: "מיר קענען נישט צוריק האלטן רבקה פון חתונה האבן מיט יצחק, ווייל 'מֵה' יָצָא הַדָּבָר'"; אין נביאים שטייט (שופטים יד, ד): "וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ, כִּי מֵה' הִיא", די עלטערן פון שמשון הגיבור האבן נישט געוואוסט אז זיין שידוך וואס ער האט געטראפן קומט פונעם אייבערשטן; און אין כתובים שטייט (משלי יט, יד): "בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת, וּמֵה' אִשָּׁה מַשְׂכָּלֶת", א הויז און א פארמעגן קען מען באקומען בירושה פון די עלטערן, אבער א שידוך קען מען נישט באקומען בירושה פון עלטערן, דאס קומט נאר פונעם אייבערשטן אליינס.

מאכט תפילה, דאוועוט צום אייבערשטן איר זאלט זוכה זיין צו א בחור א ירא שמים וואס זאל זיין אן ערליכער מאן, בעטס דעם אייבערשטן: "הייליגער באשעפער

העלף מיר! איך וויל אויפשטעלן א ערליכע שטוב, אווארעמע שטוב, א שטוב אזוי ווי דער רבי לערנט אונז, א שטוב וואו מען וועט לעבן מיט אמונה, מיט שמחה, מיט קדושה, א שטוב וואו איך און מיין מאן וועלן זיך מכבד זיין. העלף מיר אייבערשטער אז מיינע עלטערן זאלן נישט אויסהערן לשון הרע אויפן הייליגן רבי׳ן״.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט טרעפן בקרוב אייער שידוך, און אודאי זאלט איר זוכה זיין צו טרעפן א בחור וואס לעבט מיטן באשעפער און האט מורא פונעם אייבערשטן, אמן.

...

~~~~~~~~~~~

איז אויסגעהאלטן צו נעמען א גויטע צו העלפן אינדערהיים?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געהערט אסאך פון אייך אז מ'דארף נעמען א "קלינינג לעדי" אינדערהיים, מ'זאל נעמען א גוי'אישע העלפערקע ארויסצוהעלפן מיט די ארבעט אינדערהיים, אז די פרוי זאל זיך נישט דארפן איבערשטרענגען.

תורה היא וללמוד אני צריך, איך האב געזען ווי מוהרא"ש זי"ע שרייבט אין ספר "חסדי אבות" זייער שארף אז מ'זאל דאס נישט טון, דאס ברענגט אסאך פראבלעמען פון צניעות, חינוך, יחוד, הרהורים רעים, און נאך.

איך האף אז דער ראש ישיבה וועט מיר דאס קענען אויסקלארן, קען זיין אז דער ראש ישיבה האט אנדערש מקבל געווען פון מוהרא"ש.

א גרויסן יישר כח, דוד

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ג׳ פרשת אח״ק, ט׳ אייר, כ״ד לעומר, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד דוד נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דאס וואס דו פרעגסט ווי אזוי מען קען רעדן צו אינגעלייט מען זאל העלפן די ווייב און נעמען א פרוי וואס רייניגט אין שטוב (קלינינג לעדי) בשעת מוהרא״ש זאגט קלאר אז מען טאר נישט נעמען קיין פרעמדע פרוי אין שטוב צו רייניגן, אזוי ווי מוהרא״ש שרייבט אין ספר חסדי אבות (על פרקי אבות פרק ב, משנה ח) אויף דעם וואס חכמינו
~~~~~~~~~~~

זכרונם לברכה זאגן: "מַרְבֶּה שְׁפָחוֹת מַרְבֶּה זִמָּה", איינער וואס פארמערט שפחות פארמערט עבירות; זאגט מוהרא"ש אז מען דארף זייער אכטונג געבן נישט אריין צו ברענגען גוי'טעס וואס רייניגן די שטוב, ווייל מען קען צוקומען צו זייער הארבע עבירות, און אפילו מען קומט נישט צו טון אן עבירה, אבער אין טראכטן פון אן עבירה פאלט מען זיכער אריין, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (שבת סד.): "אִם מִידֵי עֲבֵירָה יָצָאנוּ, מִידֵי הִרְהוּר לֹא יָצָאנוּ", און דאס איז זייער הארב אזוי ווי חז"ל זאגן (יומא כט:): "הִרְהוּרֵי עֲבֵירָה קָשִׁים מֵעֲבֵירָה"; נאך זאגט מוהרא"ש אז מען קען נכשל ווערן אין איסור יחוד. און מוהרא"ש פירט דארט אויס אז מען זאל אנזאגן פאר די קינדער זיי זאלן אויך אכטונג געבן נישט אריין צו נעמען אין שטוב קיין גוי'טע.

דארפסטו אבער וויסן דעם כלל אז (ירושלמי ראש השנה פרק ג, הלכה ה): "דִּבְרֵי תּוֹרָה עֲנִיִּים בִּמְקוֹמָן, וַעֲשִׁירִים בְּמָקוֹם אַחֵר"; קוק אריין אין די אנדערע פירושים פון מוהרא"ש אויף אבות ווי מוהרא"ש זאגט אז אויב די ווייב דארף א פרוי ארויס צו העלפן אין שטוב, זאל מען אכטונג געבן נישט צו זיין אין שטוב אין די צייט ווען די קלינינג לעדי איז דארט. אזוי אויך טארן די קינדער נישט זיין אין שטוב, ווייל מען קען צוקומען צו שלעכטע זאכן, אזוי ווי מיר ווייסן ווי שטארק דער רבי האט אונז מזהיר געווען מיר זאלן האבן א ריינע מח, אזוי ווי ער האט געזאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיד): "סֶע הָאט אַ פָּנִים אַז מֶע מוּז זִיך פּוּן אַ הִרְהוּר זֵייעֶר הִיטְן".

אזוי פירן זיך ערליכע אידן, מען נעמט נישט אריין אין שטוב קיין פרעמדע פרוי ווען דער מאן אדער די אינגלעך געפונען זיך אין שטוב; מען געבט זייער אכטונג אז די שטוב זאל זיין הייליג און ריין. דאס וואס מוהרא"ש איז אזוי קעגן אריין נעמען אין שטוב פרעמדע פרויען וואס העלפן רייניגן, ווייל אז דער מאן אדער די קינדער זענען אין שטוב, איז שוין בעסער אז די שטוב זאל נישט זיין אויפגערוימט ווי איידער מען זאל צוקומען צו איין שלעכטע מחשבה רחמנא לצלן.

איין יאר פאר פסח האט מען איבער געפארבט דעם רבינ'ס שטוב אין ברסלב; מען האט ארויסגעטראגן אלע מעבל וכו' אינדרויסן אז עס זאל נישט ווערן שמוציג, און אויף די כלים וואס זענען איבערגעבליבן אין שטוב האט מען אויסגעשפרייט ליילעכער עס זאל נישט ווערן שמוציג. ביים רבי'ן אין שטוב איז געווען א זייגער, און דעם רבינ'ס טאכטער אדל האט דאס באדעקט מיט איר טיכל אז עס זאל נישט שמוציג ווערן, ווען דער רבי איז אריינגעקומען אין שטוב און דאס באמערקט, האט ער איר געזאגט: "נישט מיט אזא זאך דעקט מען איבער, עס זענען פאראנען היינט אזעלכע פארמישטע מוחות, וואס ווען זיי זעהן נאר א פרויען טיכל באקומען זיי שוין שלעכטע מחשבות! נעם עס

אראפ און דעק עס איבער מיט א צווייטע זאך". זעט מען פון דעם ווי שטארק דער רבי האט אכטונג געגעבן אז מען זאל האבן ריינע מחשבות.

וואויל איז פאר דעם וואס געבט אכטונג נישט אריין צו ברענגען אין שטוב קיין גוי'טעס ווען דער מאן אדער אינגלעך זענען דארט, וועט מען נישט צוקומען צו קיין שלעכטס.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן קענען אויפציען אונזערע קינדער ריין און הייליג.

...

~~~~~~~~~~

איז דער סדר דרך הלימוד, נאר פאר ווען מ'איז אין א שוואכע מינוט?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געליינט וואס איר האט געשריבן אין א תשובה, וועגן דעם "סדר דרך הלימוד", אז דער רבי האט געהייסן פאר רבי נתן צו "זאגן" יעדן טאג ח"י פרקים משניות, כאטש וואס רבי נתן האט געקענט ש"ס אויף אויסנווייניג מיט אלע תוספות, און איר ברענגט דארט ארויס אז אפילו איינער וואס קען לערנען און פארשטייט לערנען, זאל ער נאכאלץ נעמען דעם דרך הלימוד פון רבי'ן צו זאגן אן פארשטיין.

איז מיין שאלה אויב דאס איז געזאגט געווארן דוקא ווען דער מענטש איז אין א שוואכע מינוט, ווען ער האט א ירידת המוחין און אנדערע פראבלעמען וואס לאזן אים נישט לערנען געהעריג, אדער איז דאס טאקע סתם אזוי צו יעדע צייט און מצב.

ווייל איך האב געליינט אין ספר הקדוש אשר בנחל באידיש (דאכט זיך ערגעץ אין חלק ד') ווי מוהרא"ש איז מסביר באריכות דעם "סדר דרך הלימוד", און דארט זעט יא אויס אז עס איז נישט געמאכט געווארן פאר איינעם וואס חשק צו לערנען און פארשטייט לערנען.

א גרויסן יישר כח, און ביטע זייט מתפלל פאר מיר איך זאל זוכה זיין אמת'דיג תשובה צו טון.

יוסף

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת אח"ק, י' אייר, כ"ה לעומר, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד יוסף נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.
~~~~~~~~~~

מען דארף אסאך בעטן דעם אייבערשטן מען זאל זיך נישט לאזן נארן, אזוי ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט (שיחות הר"ן, סימן נא): "אֶת זֶה תְּקַבְּלוּ מִמֶּנִּי שֶׁלֹּא יַטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מַטְעֶה מְאֹד", דאס זאלט איר מקבל זיין פון מיר: די וועלט נארט אייך, לאזט אייך נישט נארן.

א מענטש דארף זייער אכטונג געבן ער זאל זיך נישט אפנארן, נאר שטענדיג קוקן אויף זיך און זיך אליינס פרעגן: "ווען האב איך דאס לעצטע מאל געעפענט א ספר?" א מענטש כאפט נישט אז עס גייט אריבער א טאג נאך א טאג, א וואך נאך א וואך, א חודש נאך א חודש, אפילו א יאר נאך א יאר, און ער האט נישט געעפענט קיין אידיש ספר צו לערנען אפילו איין ווארט תורה.

יעדער מענטש וויל לערנען, יעדער מענטש איז צעבראכן אז ער לערנט נישט און יעדער ווייסט זייער גוט אז נאר תורה מאכט פרייליך דעם מענטש, דער פראבלעם איז אז מען האט גוטע תירוצים. איינער זאגט: "איך פארשטיי נישט קיין לערנען"; איינער זאגט: "איך פלעג לערנען, אבער לעצטנס גייט אריבער אויף מיר זייער פיל שוועריקייטן אז איך קען זיך פשוט נישט אווקזעצן לערנען"; א דריטער זאגט: "ווען דו וועסט האבן א ווייב ווי איך, ווען דו וועסט האבן אזעלכע שווערע צרות ווי איך האב, וואלסטו אויך נישט געקענט לערנען".

אט דא קומט אריין דעם רבינ'ס "סדר דרך הלימוד"; ווען א מענטש נעמט אן דעם רבינ'ס ווערטער מיט א שטארקייט, ער הייבט אן לערנען יעדן טאג אביסל חומש; ער הייבט אן די סדרה אנהייב וואך, זונטאג לערנט ער ביז שני, מאנטאג ביז שלישי און אזוי ווייטער; נאכדעם נעמט ער א משניות, ער הייבט אן פון אנהייב מסכת ברכות "מֵאֵימָתַי קוֹרִין אֶת שְׁמַע וְכוּ'", ביז ער ענדיגט מסכת ברכות, נאכדעם הייבט ער אן מסכת פאה אזוי לערנט ער פרק נאך פרק ביז ער ענדיגט א סדר נאך א סדר, אויף דעם וועג וואלט יעדער איינער זוכה געווען צו לערנען פלייסיג.

דעריבער בעט איך דיר זייער, פאלג דעם הייליגן רבי'ן און הייב היינט אן צו לערנען אויפן "סדר דרך הלימוד"; נעם א משניות און הייב אן זאגן פרקים משניות, נעם א גמרא און זאג דפים גמרא, אפילו דו פארשטייסט נישט וואס דו לערנסט זאלסטו ווייטער לערנען, זאג די ווערטער פון די הייליגע תורה ווייל דאס וועט דיר ברענגען נאנט צום אייבערשטן, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (קידושין ל.): "בָּרָאתִי יֵצֶר הָרָע, וּבָרָאתִי לוֹ תּוֹרָה תַּבְלִין", איך האב באשאפן דעם יצר הרע – זאגט דער אייבערשטער – אבער איך האב אויך באשאפן א רפואה פארן יצר הרע, דאס איז די הייליגע תורה, וואס

דאס איז א מעדיצין קעגן דעם יצר הרע, "וְאִם אַתֶּם עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה אֵין אַתֶּם נִמְסָרִים בְּיָדוֹ".

דער רבי האט אויך געוואלט מען זאל לערנען א שיעור בעיון; אינעם זעלבן שיחה וואו דער רבי זאגט מען זאל לערנען שנעל אפילו מען פארשטייט נישט, זאגט דער רבי (שיחות הר"ן סימן עו): "גַּם צְרִיכִין לִלְמֹד אֵיזֶה שִׁעוּר בַּיּוֹם, בְּקְצָת עִיּוּן", א מענטש זאל אויך האבן א שיעור צו לערנען בעיון אביסל יעדן טאג; דאס ווענדט זיך שוין יעדער מענטש וויפיל ער קען וכו', אבער דער ערשטער חלק פונעם סדר דרך הלימוד דאס איז נוגע פאר יעדן איינעם, דאס איז א דבר השוה לכל נפש.

וואויל איז פאר דעם מענטש וואס לאזט זיך נישט נארן; ביי אים וועט מקיום ווערן דער פסוק (משלי לא, כה): "עֹז וְהָדָר לְבוּשָׁהּ, וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן"; וואס די הייליגע חכמינו זכרונם לברכה דרש'נען אויף דעם (שמות רבה נג, ב): "אֵימָתַי הַתּוֹרָה מְשַׂחֶקֶת?" ווען לאכט די תורה צום מענטש, ווען זעט דער מענטש וואס ער האט אלץ געטון אין זיין לעבן? "הֱוֵי לְיוֹם אַחֲרוֹן", ביים לעצטן טאג; דעמאלט וועלן אפיר קומען אלע פרקים משניות און דפים גמרא, דעמאלט וועט מען זען די ווארהייט פונעם סדר דרך הלימוד; דאס גרויסקייט פון די וואס האבן געפאלגט דעם רבי'ן בתמימות ופשיטות.

ביי די לויה ווען מען וועט באגלייטן דעם נפטר וואס האט געפאלגט דעם הייליגן רבי'ן, וועט מען נישט סתם טראגן דעם ארון, נאר עס וועט זיין א ריכטיגער ארון הקודש, א ארון מלא ספרים; עס וועט ליגן אינעם ארון גאנץ תַּנַ"ך, שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, בַּבְלִי, יְרוּשַׁלְמִי, תּוֹסֶפְתָּא, רַמְבַּ"ם, טוּר, שֻׁלְחָן עָרוּךְ, כָּל הַמִּדְרָשִׁים, זוֹהַר וְתִקּוּנִים, כָּל סִפְרֵי רַבֵּינוּ וְכוּ' וְכוּ'; דעמאלט וועט מען זען ווער עס איז דער געלעכטער.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

מיין מאן איז ממש פארקויפט פאר זיין פרנסה, וואס טו איך?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

עס שרייבט צו אייך א פארווייטאגטע פרוי, וואס האפט אז דער ראש ישיבה וועט מיר קענען ארויסהעלפן אין מיין מצב.

איך האב ב"ה א שטוב מיט קינדערלעך מיט א וואוילער מאן, ער איז א גוטע מענטש מיט גוטע מדות, ער איז קובע עתים לתורה צוויי מאל א טאג, און נאך פילע מעלות, ער האט אבער א שטארקע חסרון אז ער
~~~~~~~~~~

איז זייער שטארק פארקויפט פאר זיין ארבעט און פרנסה, און דאס טוט מיר זייער וויי, איך שפיר אז ס'איז דא נאך א שותף אין אונזער צוזאמענלעבן, די פרנסה איז אויך דא א גרויסע חלק, און נאך א גרעסערע חלק ווי מיר.

מיין מאן פארשטייט נישט פארוואס דאס שטערט מיר אזוי שטארק, אבער איך קען דאס ממש נישט אויסהאלטן. עס דרוקט זיך אויס אין אסאך וועגן, און איך וועל נאר אנכאפן עטליכע משלים, ער מוז האבן זיין טעלעפאן מיט זיך ממש אלעמאל ווייל אפשר וועט אריינקומען א וויכטיגע אימעיל וועגן זיין ארבעט, ווען מיר גייען שפאצירן אדער אפילו ווען מיר פארן אויף וואקאציע וועט ער אייביג מיטנעמען זיין ארבעט מיט זיך, און אויב דארף ער עפעס טון פאר די ארבעט, וועט ער מיר לאזן הענגען און זיך ענדערש אפגעבן מיט די ארבעט.

איך שפיר אז איך קען מער נישט אנגיין אזוי, און איך האף אז דער ראש ישיבה וועט מיר קענען ווייזן דעם וועג ווי אזוי זיך אומצוגיין אין מיין שווערע מצב.

יישר כח.

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ד׳ פרשת אח״ק, י׳ אייר, כ״ה לעומר, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד מרת ... תחי׳

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איר דארפט דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן אז איר האט א וואוילער מאן מיט גוטע מידות; איר קענט זיך נישט פארשטעלן ווי גליקליך איר זענט אז אייער מאן איז קובע עיתים לתורה, און צוגאב צו זיינע פיל מעלות - אזוי ווי איר שרייבט. דעריבער זאלט איר נישט אויפהערן דאנקען דעם אייבערשטן אז איר האט א וואוילער מאן.

דאס וואס עס באדערט אייך אז ער איז צוגעבינדן צו זיין ארבעט דורך זיין טעלעפאן וכו׳, עס שטערט אייך אז ער לויפט צו דעם א גאנצן צייט אפילו ווען ער איז אין שטוב; די ערשטע זאך דארפט איר זיין זייער אפען מיט אייער מאן, זאגט אים אז עס באדערט אייך זייער שטארק אז שוין נאך די ארבעטס שעה׳ן, אין די צייט וואס ער איז אין שטוב מיט אייך און מיט די קינדער, איז ער נאך אלץ פארנומען מיט זיין ארבעט; בעטס אים אז אין שטוב זאל ער נישט אריין ברענגען זיין ארבעטס טעלעפאן, אזוי וועט זיין קאפ נישט אוועקלויפן פון אייך און פון די קינדער.

איר פארשטייט אליינס אז אויב מען וויל עפעס פועל׳ן ביי א מאן וכו׳ דארף מען וויסן ווי אזוי צו רעדן, ווייל קיינער האט נישט ליב צו הערן קריטיק, בפרט א מאן גלייכט נישט צו הערן פון זיין ווייב קריטיק און ווען א פרוי קריטיקירט איר מאן איז עס

אים זייער שווער צו נעמען. דעריבער, אז איר ווילט זיך עפענען פאר אים און איר ווילט אים געבן צו פארשטיין וואס באדערט אייך, דארפט איר זען צו רעדן צו אים מיט חכמה. רעדט צו אים שיינע ווערטער; זאגט אים ווי צופרידן איר זענט פון אים, זאגט אים ווי פרייליך איר זענט מיט אים, רעכנט אים אויס אלע זיינע מעלות, נאכדעם קענט איר אים זאגן שיינערהייט וואס באדערט אייך, איר קענט אים בעטן: "הלואי ווען דו וואלסט נישט אריין געברענגט אין שטוב דיין ארבעטס טעלעפאן", אויב וועט איר אזוי טון, וועלן די ווערטער זיכער אריין גיין אין זיין הארץ.

איר דארפט אבער פארשטיין אז דאס גייט נישט מיט איין מאל רעדן, ווייל ווען א מענטש איז צוגעקלעבט צו א זאך וכו' דארף מען אסאך שמועסן מיט אים ביז מען וועט קענען צוברענגען ער זאל דאס קענען אפלאזן, עס פארלאנגט זיך א סאך שיינע רייד ביז דאס וועט אים אריינגיין אין הארצן, אזוי ווי דער בעל תפילה פלעגט טון (סיפורי מעשיות, מעשה יב), ער פלעגט אסאך רעדן מיט מענטשן זיינע רייד, ביז זיינע רייד זענען יענעם אריין אין הארץ; ווייל א דיבור האט זייער א גרויסער כח, און אויב מען רעדט שיינע ווערטער פועל'ט דאס.

איר זאלט חס ושלום נישט צוהערן צו די אלע וואס העצן אויף פרויען אנטקעגן זייערע מענער און געבן עצות וואס קומען פון די גוים, אז מען זאל זיך אפהאלטן וכו' ביז מען פועל'ט וואס מען וויל פועל'ן. וויסן זאלט איר, אויב א פרוי שיידט זיך אפ פונעם מאן ווייל זי וויל עפעס פון אים וכו' זי סטראשעט מיט וכו' קען זי באקומען א גרויסער עונש דערויף, ווייל דאס איז זייער א גרויסער עבירה; וויי פאר די פרויען וואס טיילן זיך אפ וכו' פון די מענער ביז זיי פועל'ן וואס זיי ווילן, וויי איז פאר די פארדארבענע שלום בית מאכער'ס וואס געבן אזעלכע עצות וואס איז אנטקעגן די תורה; חוץ פון דעם וואס עס איז נישט קיין שכל'דיגע זאך, ווייל דער סוף וועט זיין אזוי ווי דער אייבערשטער האט געזאגט פאר משה רבינו, ווען משה רבינו האט געבעטן דעם אייבערשטן (שמות לג, יח): "הַרְאֵנִי נָא אֶת כְּבֹדֶךָ", האט אים דער אייבערשטער געזאגט (ברכות ז.): "כְּשֶׁרָצִיתִי - לֹא רָצִיתָ, עַכְשָׁיו שֶׁאַתָּה רוֹצֶה - אֵינִי רוֹצֶה", ווען איך האב געוואלט האסטו נישט געוואלט, יעצט - ווען דו ווילסט - וויל איך נישט וכו'.

צווייטנס, דארף מען וויסן וואס דער רבי' זאגט: "מיט גוטן פועל'ט מען בעסער ווי מען שלעכטן, און אויב מען זעט אז מען האט יא געפועל'ט מיט שלעכטן, זאל מען וויסן אז מען וואלט דאס געקענט פועל'ן אסאך גרינגער און שנעלער מיט גוטן"; א קלוגע פרוי ווייסט ווי אזוי אויפצוהייבן איר מאן און אים מחזק זיין ער זאל זיך פירן בדרך התורה, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (בראשית רבה יז, ז): "מַעֲשֶׂה בְּחָסִיד

אֶחָד", עס איז געווען א מעשה מיט א חסיד וואס האט געהאט א ערליכע פרוי, און זיי האבן נישט זוכה געווען צו האבן קינדער, האבן זיי אפגעמאכט צווישן זיך אז וויבאלד זיי האבן נישט קיין קינדער וועלן זיי זיך גט'ן, און אזוי האבן זיי געטון, "הָלַךְ זֶה וְנָשָׂא רְשָׁעָה אַחַת, וְעָשְׂתָה אוֹתוֹ רָשָׁע", דער חסיד האט חתונה געהאט מיט נישט אן ערליכע פרוי און מיט די צייט האט זי אים געמאכט פאר א רשע, "הָלְכָה זֹאת וְנִשֵּׂאת לְרָשָׁע אֶחָד, וְעָשְׂתָה אוֹתוֹ צַדִּיק", ווידער די ערליכע פרוי האט חתונה געהאט מיט א מאן א רשע און זי האט אים געמאכט פאר א צדיק, פירן די הייליגע חז"ל אויס: "הֱוֵי, שֶׁהַכֹּל מִן הָאִשָּׁה", זעט מען פון דעם אז די פרוי האט זייער שטארקע כוחות, און זי קען איבער דרייען איר מאן.

אז איר וועט יעדן טאג בעטן דעם אייבערשטן אז אייער מאן זאל זיך פירן אזוי ווי עס דארף צו זיין, וועט דער אייבערשטער העלפן אז ער וועט זיך טאקע פירן מיט יראת שמים און ער וועט זיך אפגעבן מיט אייך און מיט די קינדער; ווייל תפילה איז שטערקער פון אלע עצות און פון אלע סגולות.

יעדעס מאל איר דערמאנט זיך פון אייער פראבלעם זאלט איר ארויס זאגן אפאר ווערטער צום אייבערשטן: "הייליגער באשעפער, איך דאנק דיר פאר מיין לעבן, איך דאנק דיר פאר מיין טייערע מאן און פאר מיינע טייערע קינדער. רבונו של עולם! העלף מיר איך זאל האבן שלום בית, העלף מיר איך זאל זוכה זיין אויפצוברענגען ערליכע קינדער, העלף אז מיין טייערער מאן זאל פארשטיין וואס איך וויל פון אים ווען איך בעט אים ער זאל נישט אהיים ברענגען זיין ארבעטס טעלעפאן. העלף אז מיין מאן זאל זיך פירן ערליך מיט יראת שמים, העלף מיר אז ווען מיין מאן קומט אהיים צו מיר און צו די קינדער זאל ער נישט זיין אזוי אריין געטון און זייטיגע זאכן, אזוי וועלן מיר צוזאמען קענען מחנך זיין אונזערע קינדער".

אזוי זאלט איר בעטן דעם אייבערשטן יעדעס מאל ווען איר דערמאנט זיך פון אייער פראבלעם ביז דער אייבערשטער וועט אייך העלפן און איר וועט זען א פארענדערונג.

...

~~~~~~~~~~~

פארוואס כאפן זיך אן אויף ברסלב אזויפיל משוגעים?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,
~~~~~~~~~~~

איך האב א קשיא צום ראש ישיבה, און איך האף אז דער ראש ישיבה וועט מיר דאס ענטפערן, ווייל איך פרעג עס באמת נישט לקנטר, נאר ווייל איך וויל טאקע פארשטיין.

דער ראש ישיבה זאגט אלעמאל אז ברסלב איז נאר תורה און תפלה און די אלע עצות פון הייליגן רבי'ן, און די אלע משוגעים וואס כאפן זיך אן אין ברסלב, זענען באמת נישט ברסלב. מיין קשיא איז פארוואס די אלע שלעכטע מענטשן און משוגעים כאפן זיך אן דוקא אין ברסלב, פארוואס כאפן זיי זיך נישט אן אין אנדערע חסידות'ן, דאס ווייזט דאך יא אז עפעס ליגט דא אונטער דעם.

איך האף דער ראש ישיבה וועט מיר דאס קענען אויסקלארן.

יישר כח, מנחם

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ד׳ פרשת אח״ק, י׳ אייר, כ״ה לעומר, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד מנחם נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער הייליגער רבי האט דערציילט (סיפורי מעשיות, מעשה ז׳ - מזבוב ועכביש) אז פאר זיין נשמה איז אראפגעקומען אויף דער וועלט איז דער ס״מ געקומען צום בית דין של מעלה מיט א טענה: ״אויב די נשמה קומט אראפ אויף דער וועלט, פארוואס האט מען מיר באשאפן?״ האט מען אים געענטפערט: ״די נשמה מוז אראפקומען אויף דער וועלט, גיי זוך דיר אן עצה״, איז ער אוועק געגאנגען און ער איז צוריק געקומען מיט אן אלטיטשקער אן איינגעבויגענער, זיי האבן זייער געלאכט און געזאגט אז זיי האבן שוין אן עצה, און די נשמה קען שוין אראפ קומען אויף דער וועלט.

וואס איז די עצה פונעם ס״מ? מוהרא״ש זאגט אז זיין עצה איז אז ער פארשעמט דעם רבי׳ן; דאס וואס מירליידן ביז היינט פון דעם וואס מענטשן מיינען אז ברסלב איז א פלאץ פון משוגעים און מטורפים, דאס איז אלץ א מניעה וואס דער ס״מ שטעלט אוועק אז מען זאל מורא האבן פון ברסלב, מען זאל נישט לערנען דעם רבינ׳ס ספרים און מען זאל זיך צוריק האלטן פון האבן שייכות מיט ברסלב׳ער חסידים.

דו ביסט גערעכט מיט דעם וואס דו שרייבסט אז עס זענען דא אסאך אינטערעסאנטע מענטשן וואס פאררופן זיך ״ברסלב׳ער״; ליידער האבן זיך צוגעקלעבט צו ברסלב כל מיני משוגעים און אינטערעסאנטע באשעפענישן וואס טאנצן אין די גאסן, בפרט די נייע צרה פון נ׳ נח׳ וכו׳. דאס מאכט א שרעקליכער שלעכטער נאמען אויפן הייליגן רבי״ן און אויף זיינע תלמידים, און דאס איז גורם אז

זייער אסאך מענטשן האלטן זיך אפ פון לערנען דעם הייליגן רבינ׳ס ספרים און מקורב ווערן צום רבי׳ן.

מען דארף אבער וויסן אז אזוי ווי יעדע זיסע פרוכט האט אויף זיך א הארטע שאלאכטץ, און ווען מען נעמט אוועק דעם שאלאכטץ האט מען א געשמאקע זיסע פרוכט; אזוי אויך, ווען א מענטש איז זוכה צו נעמען די שכל פון הייליגן רבי׳ן, ער לערנט די ספרים פון רבי׳ן, דאס איז בעסער פון אלע תענוגים וואס איז נאר דא אויף דער וועלט, ווייל דער רבי האט עצות און חיזוק פאר יעדן איינעם און יעדע מצב. ווער עס לערנט דעם הייליגן רבינ׳ס ספרים דער דארף שוין גארנישט, ער לעבט נאך אויף דער וועלט ממש ווי אין גן עדן.

דער רבי האט אונז געגעבן א מתנה די זאך פון התבודדות; ווען א מענטש פאלגט דעם רבי׳ן בתמימות ובפשיטות, ער גייט אויף א פלאץ וואו קיינער איז נישט דארט און הייבט אן זיך אויסגיסן דאס הארץ פארן אייבערשטן, ער דערציילט אלעס פארן אייבערשטן אזוי ווי ער וואלט דאס דערציילט פאר א גוטער חבר, דער מענטש איז דער גליקליכסטער מענטש, ביי אים ווערט מקוים דאס וואס שטייט (ויקרא כו, יב): "וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם, וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי לְעָם", זאגט אויף דעם רש"י: "אֲטַיֵּיל עִמָּכֶם בְּגַן עֵדֶן כְּאַחַד מִכֶּם וְלֹא תִּהְיוּ מִזְדַּעְזְעִים מִמֶּנִּי".

עס איז נישט דא קיין זיסערע זאך ווי ווען א מענטש שפירט אז דער אייבערשטער איז מיט אים, ביי אים און נעבן אים, ער שפירט ווי עס איז מלא כל הארץ כבודו און ער רעדט מיטן השם יתברך פנים אל פנים. וואויל איז אים אויף דער וועלט און וואויל איז אים לעולם הבא.

דער אייבערשטער זאל שוין בקרוב ברענגען משיח צדקינו, דעמאלט וועט מען זען אונזער גרויסקייט און אונזער שיינקייט, אזוי ווי עס גייט דער ניגון וואס מען זינגט אין ברסלב, וואס ר׳ נתן פלעגט זינגען: "אונזער גרויסקייט און אונזער שיינקייט וועט מען זען ווען משיח וועט קומען"; ווייל משיח וועט אויסלערנען צו רעדן צום הייליגן באשעפער, יעדער וועט רעדן צום אייבערשטן, אזוי ווי עס שטייט (צפניה ג, ט): "אָז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שָׂפָה בְרוּרָה, לִקְרֹא כֻלָּם בְּשֵׁם ה׳ לְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד", און יעדער וועט אוועק ווארפן די געלט, אזוי ווי עס שטייט (ישעיהו ב, כ): "בַּיּוֹם הַהוּא יַשְׁלִיךְ הָאָדָם אֵת אֱלִילֵי כַסְפּוֹ, וְאֵת אֱלִילֵי זְהָבוֹ"; דאס אלעס טוט דער רבי מיט אונז שוין יעצט, דער רבי לערנט מיט אונז מיר זאלן נאר גיין צום אייבערשטן.

...

~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~

זאל מען פארן קיין מירון ווען מ׳האב חובות?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

מיין מאן און איך ווילןביידע ער זאל פארן קיין מירון אויף ל"ג בעומר, דער פראבלעם איז נאר אז דאס קאסט אסאך געלט, סיי די טיקעט און סיי די איבריגע זאכן ארום און ארום, און מיר האבן יעצט אסאך חובות.

מיר פרובירן טאקע צוביסלעך אפצוצאלן אלע חובות, אבער די נסיעה קיין מירון קען מאכן די חובות נאך גרעסער. מיר וועלן זיך פרייען אויב דער ראש ישיבה שליט"א וועט אונז שרייבן וואס מיר זאלן טון.

א גרויסן יישר כח.

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ד׳ פרשת אח״ק, י׳ אייר, כ״ה לעומר, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד מרת ... תחי׳

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט ארויס גיין פון אייערע חובות; פון פארן צו קברי צדיקים דערלייגט מען נישט. אדרבה, אז איר וועט פארן קיין מירון צום הייליגן תנא רבי שמעון בר יוחאי און דארט מתפלל זיין אז איר זאלט ארויס גיין פון אייערע חובות, וועט איר נאר געהאלפן ווערן.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ברכות ט.): ״כְּדַאי הוּא רַבִּי שִׁמְעוֹן לִסְמֹךְ עָלָיו בִּשְׁעַת הַדְּחַק״, זאגן אויף דעם די צדיקים, אז ווען א מענטש איז אין א שעת הדחק, ער איז צעדרוקט, ״וועט די זכות פונעם הייליגן תנא רבי שמעון מגין זיין אויף אים ער זאל ארויס קריכן פון זיין דחק״, אזוי ווי רבי שמעון זאגט (סוכה מה:): ״יָכוֹל אֲנִי לִפְטֹר אֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ מִן הַדִּין וְכוּ׳״, איך קען פטר׳ן די גאנצע וועלט פון דין; ממילא זאלט איר פארן צום הייליגן תנא רבי שמעון, און אז איר וועט אויסניצן די צייט דארט וועט איר ארויס גיין פון אייערע חובות און איר וועט האבן פרנסה בריווח.

דער אייבערשטער זאל אונז אלע העלפן בזכות התנא האלוקי רבי שמעון אז מיר זאלן אלע געהאלפן ווערן מיט אלעס וואס מיר דארפן.

...

~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~

איך שפיר נישט קיין טעם אין לעבן, ווי אזוי פריש איך זיך אויף?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין א חתן און איך גיי חתונה האבן אין עטליכע חדשים אי"ה, און איך מוז אייך ארויסשרייבן מיינע געפילן.

איך בין ממש אינגאנצן אויסגעלאשן און איך האב נישט קיין טעם אין מיין לעבן. איך שפיר נישט קיין טעם אין מיין אידישקייט, אין מיין ציצית און תפלין, און אין גארנישט. איך האב נישט קיין קיין אידישקייט און איך האב נישט קיין גוי'אישקייט, איך בין ממש אן אויסגעלאשענער מענטש. איך האב טאקע נישט קיין סמארטפאן אבער אויפ'ן גאס מוז איך קוקן אויף יעדע פרוי און מיידל. די איינציגסטע זאך וואס איך האב איז נאר אז מיין מאמע איז א איד, און דעריבער בין איך אויך א איד.

איך ווייס אז מיין איינציגסטע עצה איז נאר צוריק זיך אויפצופרישן און צוריק קומען צום אייבערשטן, איך שפיר אבער נישט אז איך קען רעדן צום אייבערשטן, איך זע נישט פארוואס דער אייבערשטער זאל אפילו קוקן אויף מיר, אין די צייט וואס ער האט מיר געגעבן אזויפיל געלעגנהייטן צו זיין וואויל, און איך האב זיי אלע אוועקגעווארפן. פארוואס זאל ער מיר גלייבן אז איך וויל תשובה טון, ווען דער אמת איז דאס וועט בלויז אנהאלטן אפשר פאר עטליכע טעג.

פון אינדרויסן זע איך אויס זייער חשוב, מ'איז מיר אפילו מקנא, ווען זיי וואלטן אבער געוואוסט וואס טוט זיך ביי מיר אין הארץ וואלט מיר קיינער נישט מקנא געווען, איך בין אויסגעלאשן און צעבראכן, און איך האף אז איר וועט מיר קענען געבן אן עצה ווי אזוי אויפצולעבן און זיך אויפפרישן.

יישר כח, חיים

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת אח"ק, י"א אייר, כ"ו לעומר, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד החתן חיים נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער הייליגער רבי האט אמאל נאכגעזאגט פאר א חתן דאס וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן (כתובות יז.): **"כֵּיצַד מְרַקְּדִין לִפְנֵי הַכַּלָּה", און דער רבי האט אים דאס מסביר געווען: "כֵּיצַד 'מְרַקְּדִין וּמְדַלְּגִין' עַל מַה שֶּׁהָיָה לִפְנֵי הַכַּלָּה, הַיְנוּ לִפְנֵי הַחֲתֻנָּה", מרקדים איז טייטש טאנצן און שפרינגען; מען דארף איבערשפרינגען וואס איז געווען פאר די חתונה; דאס הייסט, אז א חתן דארף פארגעסן זיין גאנצע עבר און אנהייבן פון דאסניי** (חיי מוהר"ן, סימן תקפו).

דו ווייסט אודאי אז פאר א חתן איז מען מוחל אלע עבירות, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מדרש שמואל יז, א; הובא ברש"י בראשית לו, ג): "שְׁלֹשָׁה מוֹחֲלִים לָהֶן עֲוֹנוֹתֵיהֶן - גֵּר שֶׁנִּתְגַּיֵּר, וְהָעוֹלֶה לִגְדוּלָּה, וְהַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה", פאר די דריי מענטשן איז מען מוחל אלע זייערע עבירות, א גר וואס איז זיך מגייר, ווען איינער איז עולה לגדולה און א חתן וואס האט חתונה, אזוי ווי עס שטייט "מָחֲלַת" - שֶׁנִּמְחֲלוּ עֲוֹנוֹתָיו; דערפאר איז יעצט די פאסיגע צייט אז דו זאלסט אפלאזן אלע דיינע חכמות וואס דער יצר הרע ברענגט אריין אין דיר און אנהייבן נוצן די עצות פון הייליגן רבי'ן.

וויסן זאלסטו אז די אלע מחשבות וואס דו טראכסט און אלע ספיקות וואס דו האסט - צי דער אייבערשטער דארף דיר יא וכו', דאס איז אלעס בטל ומבוטל כעפרא דארעא, ווייל דער אייבערשטער שטייט אוןווארט אז דער מענטש זאל זיך צוריק קערן צו אים, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (דברים רבה ב, יב): "יָדוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְעוֹלָם פְּתוּחָה לְקַבֵּל שָׁבִים", דעם אייבערשטנ'ס האנט איז שטענדיג אויסגעשטרעקט צו מקבל זיין מענטשן וואס ווילן תשובה טון, עס איז נישט דא א מענטש ווער דער אייבערשטער נעמט נישט צוריק, אפילו איינער וואס האט אסאך געזינדיגט - אויב טוט ער תשובה, ער לאזט אפ זיינע עבירות, איז אים דער אייבערשטער מקבל.

דער רבי האט דערציילט (ספורי מעשיות מעשה ט, מחכם ותם) אז ווען דער תם האט באקומען דעם בריוו פונעם מלך אז ער וויל רעדן מיט אים, איז ער גלייך געלאפן צום קעניג אן קיין חכמות און אן קיין ספיקות, מה שאין כן דער חכם ווען ער האט באקומען דעם בריוו פונעם קעניג אז דער קעניג וויל רעדן מיט אים, האט ער אנגעהויבן מיט כפירה; קודם האט ער געזאגט "ווי אזוי קען זיין אז דער קעניג - וואס דאס איז דער אייבערשטער - וויל רעדן צו מיר?! איך בין דאך אזא קליינטשיגער מענטש, ווי פאסט עס אז אזא גרויסע קעניג זאל מיר דארפן וכו'?!" ביז ער האט אפגעמאכט אז עס איז גאר קיין קעניג נישט דא אויף דער וועלט (עפרא לפומיה).

ווייל דאס איז דער סוף ווען מען גייט מיט די אייגענע חכמות און מען מיינט אז מען איז קלוגער פון די הייליגע חכמים; אז זיי האבן אונז געזאגט אז אפילו א מענטש האט געטון די הארבסטע עבירות קען מען נאך אלץ תשובה טון, דארף מען גלייבן אין דעם.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב): "אִם אַתָּה מַאֲמִין, שֶׁיְּכוֹלִין לְקַלְקֵל, תַּאֲמִין שֶׁיְּכוֹלִין לְתַקֵּן", אויב דו גלייבסט אז דו קענסט פארדארבן גלייב אויך אז דו קענסט פארעכטן; אזוי אויך האט דער רבי געשריגן מיט א הויעך קול (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עח): "אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל, קַיין יֵאוּשׁ אִיז גָאר נִיט פַאר הַאנְדִין"; ווייל

אפילו א מענטש זאל אפטון די ערגסטע עבירות קען ער נאך אלץ צוריק קומען צום אייבערשטן. און אז ער טוט תשובה נעמט דער אייבערשטער אן זיין תשובה, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ילקוט הושע, רמז תקלב): אויפן פסוק (הושע יד, ב): "שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה' אֱלֹקֶיךָ; אָדָם עוֹמֵד וּמְחָרֵף וּמְגַדֵּף בַּשּׁוּק וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה בֵּינִי לְבֵינְךָ וַאֲנִי מְקַבֶּלְךָ", א מענטש איז מחרף ומגדף דעם אייבערשטן, מיט דעם אלעם זאגט דער אייבערשטער: "טו תשובה און איך וועל דיר מוחל זיין"; איז דען דא א גרעסערע עבירה ווי רעדן אויפן אייבערשטן און אים לעסטערן? דאס איז דאך דאס ארגסטע זאך אויף דער וועלט! מיט דעם אלעם זאגט דער אייבערשטער: "קום צוריק צו מיר און איך בין דיר מוחל", און נישט נאר איז אים דער אייבערשטער מוחל, נאר דער אייבערשטער געבט אים נאך כבוד, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מדרש תהילים, מזמור יח): "שֶׁכָּל הָעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה מֵעֲבֵרָה שֶׁבְּיָדוֹ, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מוֹסִיף לוֹ כָּבוֹד, וְקוֹרֵא לוֹ שֵׁם חָבִיב".

א איד דארף אנטון תפילין אפילו ער שפירט נישט קיין שום טעם אין דעם; דאס איז די לעבן פון א איד. מען דארף גיין מיט ציצית נישט ווייל מען שפירט א טעם אין טעם, נאר ווייל דער אייבערשטער האט אזוי געהייסן.

דו שרייבסט: "די איינציגסטע זאך וואס איך האב נאך, אז איך בין א איד"; א איד דארף גארנישט מער פון דעם, און מיט דעם אליינס קען מען זיך שוין מחי' זיין א גאנץ לעבן. זינג צום אייבערשטן: "געלויבט ביסטו הייליגער באשעפער אז איך בין א איד; ברוך ה' אז א גוי בין איך נישט".

דער הייליגער צדיק הרב הקדוש רבי צדוק הכהן מלובלין זכותו יגן עלינו ברענגט אין זיין ספר פרי צדיק א מורא'דיגע מעשה (חג השבועות, אות יג) אז דער הייליגער קדושת לוי זכותו יגן עלינו פלעגט יעדן טאג זאגן די ברכות השחר הויך אויפן קול, איין טאג האט ער פארפעלט צו זאגן די ברכה "שלא עשני גוי", איז איינער צוגעגאנגען צו אים און געזאגט: "רבי, איר האט אויסגעלאזט א ברכה, די ברכה פון שלא עשני גוי", האט אים דער הייליגער קדושת לוי געזאגט: "איך האב שוין געמאכט היינט די ברכה! ווען איך בין אויפגעשטאנען אינדערפרי בין איך געווען זייער צעבראכן ביי מיר, איך האב נישט געקענט טרעפן קיין שום זאך מיט וואס איך זאל זיך קענען מחיה ומחזק זיין, האב איך געטראכט צו מיר: 'א איד בין איך דאך, איך בין נישט קיין גוי', און פון גרויס שמחה האב איך מיך נישט געקענט איינהאלטן, און איך האב גלייך געמאכט די ברכה "שלא עשני גוי", מיט דעם האב איך זיך מחי' געווען".

זעט מען פון דעם, אז אויב אזא הייליגע צדיק וואס דער רבי האט אים אנגערופן "פאר הדור" (עיין שיחות הר"ן, סימן קצו) האט זיך נישט געהאט מיט וואס מחזק זיין נאר מיט'ן "שלא עשני גוי", איז דאך זיכער אז מיר קלייניטשיגע מענטשעלעך וואס מיר זענען טאקע גארנישט, דארפן מיר זיכער נעמען דעם "שלא עשני גוי" און זיך מחזק זיין מיט דעם, טראכטן שטענדיג צו זיך: "ברוך ה' איך בין נישט קיין גוי טמא, איך בין א איד".

איך האף אז דו וועסט זיך מחזק זיין מיט דיינע ווערטער וואס דו שרייבסט "די איינציגסטע זאך וואס איך האב נאך אז איך בין א איד"; ווייל אז דו וועסט זיך פרייען מיט דעם נקודה וועט זיך אלעס איבערדרייען לטובה און דו וועסט זוכה זיין אויפצובויען א בית נאמן בישראל.

...

~~~~~~~~~~

איך בין מקנא די יונגע בחורים, קען איך נאך אויך מצליח זיין?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין א אינגערמאן בערך 40 יאר אלט, איך האב ב"ה א שיינע משפחה, און איך הייס א שיינער איד, אבער נאר איך אליין ווייס דעם אמת ווער איך בין, ווי ווייט איך בין פונעם אייבערשטן, און ווי נישט גוט איך פיר זיך אויף.

זייט איך האב אנגעהויבן הערן די שיעורים פונעם ראש ישיבה האט זיך געטוישט מיין לעבן, איך האב אנגעהויבן רעדן צום אייבערשטן, איך האב אנגעהויבן לערנען משניות און גמרא, איך האב ב"ה שוין זוכה געווען צו ענדיגן לעצטנס די ערשטע מאל ששה סדרי משנה, און כאטש וואס איך פאל נאכאלץ דורך, איך בין נאכנישט אינגאנצן אויסגעארבעט, שפיר איך אבער אז דער וועג ברענגט מיט נענטער צום אייבערשטן.

ווען איך האב אבער געהערט עטליכע דרשות וואס איר האט געזאגט אין ישיבה ביי סיומים, בין איך געווארן זייער צעבראכן, איך זע ווי יונגע בחורים זענען זוכה צו לערנען אזוי סאך, זיי הויבן אן זייער לעבן מיט די געוואלדיגע עצות פון הייליגן רבי'ן, און דאס ברענגט אין מיר אריין א קנאה געפיל, וואו בין איך אויף דער וועלט? הלואי ווען איך קען ווען צוריק ווערן א בחור און זיך אריינזעצן ביי אייך אין ישיבה.

אפשר קענט איר מיר שרייבן עטליכע ווערטער, אויב איך קען זיך נאך אויך נעמען אין די הענט אריין, אויב איך קען נאך אויך יעצט ביי די 40 יאר אנהויבן מיין לעבן מיט די עצות פון הייליגן רבי'ן.

א גרויסן יישר כח פאר אלעס.

יודל

תשובה:
~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - ערב שבת פרשת אח״ק, י״ב אייר, כ״ז לעומר, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד יודל נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וואיל איז דיר אז דו פאלגסט דעם רבי׳ן בתמימות ובפשיטות, דו לערנסט אויפן ״סדר דרך הלימוד״ פון הייליגן רבי׳ן און דו האסט זוכה געווען צו מסיים זיין ששה סדרי משנה.

ווען א מענטש איז זוכה צו לערנען יעדן טאג משניות וועט ער זוכה זיין צו זייער גרויסע זאכן. עס איז באוואוסט אז דער הייליגער בית יוסף זכותו יגן עלינו האט זוכה געווען צו א מגיד פון הימל, דער מגיד פלעגט שטענדיג קומען לערנען מיט אים און אים זאגן מוסר וכו׳ אלעס בזכות משניות. דער הייליגער בית יוסף פלעגט זאגן זייער אסאך משניות, אמאל פערציג פרקים משניות און אמאל מער, איך וועל דיר אראפברענגען איינס פון די פילע לשונות אינעם ספר מגיד מישרים (משלי סימן כג, עמוד קסג): ״הִשְׁכַּמְתִּי כְּמִנְהָגִי לִקְרוֹת בַּמִּשְׁנָיוֹת, וְקָרִיתִי כְּמוֹ מ׳ פְּרָקִים״, און נאכדעם האט זיך דער מגיד צו אים באוויזן; זעט מען צו וואס מען קען זוכה זיין ווען מען לערנט משניות.

כל זמן א מענטש לעבט קען ער זוכה זיין צו פארעכטן אלעס וואס ער דארף מתקן זיין. דער הייליגער צדיק רבי ישראל סאלאנטער זכותו יגן עלינו איז אמאל אריין שפעט ביינאכט צום שוסטער, ער האט זיך אנטשולדיגט אז ער קומט אזוי שפעט ביינאכט, אבער בלית ברירה מוז ער יעצט קומען אין אזא שפעטע שעה ווייל זיין שיך האט זיך ממש יעצט צעריסן און ער וויל וויסן צי ער קען דאס נאך פארעכטן. האט זיך דער שוסטער אנגערופן: ״כל זמן די ליכט ברענט נאך, קען איך עס נאך פארעכטן״; רבי ישראל סאלאנטער זי״ע איז זייער נתעורר געווארן פון די ווערטער, ער האט געטראכט צו זיך: ׳דאס מיינט מען מיר; דאס איז א בת קול וואס זאגט מיר אז כל זמן די ליכט ברענט, דאס הייסט, ווי לאנג א מענטש לעבט, זיין נשמה איז אין אים, וואס די נשמה ווערט אנגערופן א ליכט אזוי ווי עס שטייט (משלי כ, כז): ״נֵר ה׳ נִשְׁמַת אָדָם״, קען מען נאך אלעס פארעכטן׳; דעריבער, אז דו פרעגסט צי ביי די פערציג יאר קען מען נאך אנהייבן וכו׳; זאלסטו וויסן אז כל זמן די ליכט ברענט, קען מען נאך אלעס פארעכטן.

געדענק וואס דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק ב׳, סימן קיב): ״אִם אַתָּה מַאֲמִין, שֶׁיְּכוֹלִין לְקַלְקֵל״, אויב דו גלייבסט אז דו קענסט פארדארבן, ״תַּאֲמִין שֶׁיְּכוֹלִין לְתַקֵּן״, דארפסטו אויך גלייבן אז דו קענסט פארעכטן.

דער הייליגער תנא רבי עקיבא האט געזאגט (פסחים מט:): "מִי יִתֵּן לִי תַּלְמִיד חָכָם, וַאֲנַשְּׁכֶנּוּ כַּחֲמוֹר", פאר איך האב געלערנט תורה האב איך אזוי פיינט געהאט א תלמיד חכם, אז איך האב אים געוואלט פארציקן אזוי ווי אן אייזל פארציקט א צווייטע בעל חי, און ביי די פערציג יאר האט ער תשובה געטון און זוכה געוועזן צו ווערן אזוי גרויס, עד כדי כך אז ווען משה רבינו איז ארויף אין הימל נעמען די תורה פאר די אידן האט ער געזאגט פארן אייבערשטן (מנחות כט:): "פארוואס געבסטו נישט די תורה פאר די אידן דורך רבי עקיבא?" זעט מען צו וואס מען קען צוקומען אויב מען קערט זיך צוריק צום אייבערשטן.

מוהרא"ש ברענגט אראפ פון פריערדיגע אז די ראשי תיבות פון רבי ע'ק'י'ב'א' איז: יֵ'שׁ ק'וֹנֶה ע'וֹלָמוֹ בְּ'שָׁעָה אַ'חַת; א מענטש וואס האט אזוי פיינט געהאט א תלמיד חכם זאל זוכה זיין צו אויפשטעלן פיר און צוואנציג טויזנט תלמידי חכמים.

אז דו וועסט לערנען די הייליגע תורה יעדן טאג, דו וועסט זיין שטארק מיט דיינע שיעורים וועט דער אייבערשטער דיר פארגעבן אויף אלע דיינע יארן וואס דו האסט געטון נארישקייטן, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ירושלמי ראש השנה פרק ד, הלכה ח): "כֵּיוָן שֶׁקִּבַּלְתֶּם עֲלֵיכֶם עוֹל תּוֹרָה", ווען א מענטש איז מקבל אויף זיך דעם עול תורה, ער לערנט תורה יעדן טאג, זאגט דער אייבערשטער, "מַעֲלֶה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאִילוּ לֹא חֲטָאתֶם מִיָּמֵיכֶם", רעכן איך אים כאילו ער האט קיינמאל נישט געזינדיגט.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~~

וואס איז דער סדר ווי אזוי איר פירט אייער ישיבה?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך פיר א ישיבה, און איך וואלט געהאט חשק איר זאלט מיר שרייבן דער סדר היום ביי אייך אין ישיבה, כאטש וואס איך האב אנדערע סארט בחורים ווי אייך, וואלט איך זיך אבער געוואלט אויך לערנען פון אייך. אויך אויב איר קענט מיר שרייבן ווי אזוי איר האט אן איינפלוס אויף די בחורים אז זיי זאלן זיך פירן ווי מ'דארף, איך רעד אויסער דעם חלק פון ליבשאפט און גוטסקייט וויל איך וויסן אויב איר האט נאך וועגן ווי אזוי איר מאכט אז די בחורים זאלן אייך פאלגן. דאס וועט מיר זייער ארויסהעלפן אין מיין ישיבה.

יישר כח, בעריש

תשובה:
~~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - ערב שבת פרשת אח״ק, י״ב אייר, כ״ז לעומר, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד הרב ר׳ בעריש שליט״א

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

אשריך ואשרי חלקיך אז דו לערנסט תורה מיט בחורים, דו ביסט זיי מחנך זיי זאלן זיין ערליכע אידן.

מען קען זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון איינער וואס לערנט תורה מיט אידישע קינדער; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בבא בתרא ח:): אויפן פסוק (דניאל יב, ג): ״וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד - אֵלּוּ מְלַמְּדֵי תִּינוֹקוֹת״. איינער וואס לערנט תורה מיט אידישע קינדער איז צוגעגליכן צו די שטערנס וואס באלייכטן און באשיינען די וועלט; מוהרא״ש זכרונו לברכה איז דאס מסביר, אז פונקט ווי מען קען נישט ציילן די שטערנס פון די וועלט, אזוי קען מען נישט ציילן וויפיל זכותים דער וואס לערנט תורה מיט תלמידים קויפט זיך איין. אז מען פלאנצט איין אין קינדער און אין בחורים תורה, יראת שמים און אמונה פשוטה אינעם אייבערשטן, ווערט דאס טיף איינגעווארצלט און זיי, און שפעטער ווען זיי וואקסן אויף און טוען גוטע זאכן גייט אלעס אויפן חשבון פונעם מלמד/מגיד שיעור, און עס איז אוממעגליך צו ציילן זייערע זכותים אזוי ווי מען קען נישט ציילן די שטערנס.

געלויבט דעם אייבערשטען אז שוין פופצן יאר האב איך די זכיה צו לערנען תורה ויראת שמים מיט תלמידים; יעצט ווערט צען יאר פון ווען מיר האבן געעפנט די ברסלב׳ע ישיבה אין וויליאמסבורג.

מיר הייבן אן דעם טאג מיטן דף גמרא; אינדערפרי פארן דאווענען לערנען מיר דעם דף, יעדן טאג א דף גמרא, וואס קומט אויס דריי הונדערט פינף און זעכציג דפים א יאר. מוהרא״ש האט געלייגט א שטארקער דגוש אויף דעם לימוד, מוהרא״ש פלעגט זאגן אז דער דף גמרא איז דער חיות פונעם טאג.

נאך שחרית לערנט יעדער בחור פאר זיך זיינע שיעורים כסדרן על פי סדר דרך הלימוד פון הייליגן רבי׳ן; דער ערשטער לימוד וואס מען לערנט איז מקרא - שנים מקרא ואחד תרגום מיט רש״י, זונטאג ביז שני, מאנטאג - ביז שלישי, דינסטאג ביז רביעי און אזוי ווייטער.

נאכדעם קומט משניות; יעדער בחור האט א שיעור אין ח"י פרקים משניות, פארשטייט זיך אויב עס איז שווער פארן בחור גלייך אנצוהייבן מיט ח"י פרקים לערנט ער וויפיל ער קען.

נאכדעם לערנט יעדער זיין שיעור אין ש"ס כסדרן, ביז מען ענדיגט ש"ס. און ווען מען ענדיגט ש"ס הייבט מען אן נאכאמאל ש"ס, אדער איז דא וואס זיי נעמען איין מסכתא און חזר'ן דאס איבער איינמאל נאכן צווייטן ביז זיי ענדיגן דאס הונדערט און איין מאל, נאכדעם נעמט מען א צווייטע מסכתא, און אזוי ווייטער.

אויך דארף יעדער בחור זאגן תהילים; דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עג): "מִי שֶׁרוֹצֶה לִזְכּוֹת לִתְשׁוּבָה, יִהְיֶה רָגִיל בַּאֲמִירַת תְּהִלִּים, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסֻגָּל לִתְשׁוּבָה וכו', ווער עס וויל זיך צוריק קערן צום אייבערשטן זאל זאגן תהילים; יעדער בחור זאגט דעם יום תהילים יעדן טאג, אזוי איז מען מסיים תהילים יעדע וואך און אזוי פירט מען זיך א גאנץ לעבן.

נאכמיטאג איז דא א שיעור גמרא והלכה, און פארנאכטס איז דא א שיעור בספרי רבינו; חיזוק און עצות ווי אזוי מען קען זוכה זיין זיך צו דערהאלטן מיט אלע שוועריקייטן וואס מען גייט דורך. דאס איז אביסל דער סדר היום אין ישיבה.

דאס וואס איר פרעגט ווי אזוי מען קען האבן א השפעה אויף בחורים וכו'; דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט): "לֹא כָּל דִּבּוּר נִקְרָא דִּבּוּר, כִּי דִּבּוּר שֶׁאֵינוֹ נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל אֵינוֹ נִקְרָא דִּבּוּר", ווען מען רעדט ווערטער און קיינער הערט נישט אויס וואס מען רעדט, הייסט עס כאילו מען האט נישט גערעדט. אבער ווען מען הערט אויס וואס מען רעדט דעמאלט איז א סימן אז דער מענטש רעדט, אזוי ווי עס שטייט (תהלים יט, ד): "אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים - בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם". וואס איז דער סוד אז מען זאל וועלן אויסהערן דעם מענטש ווען ער רעדט? זאגט דער רבי: "וְעִקַּר מַה שֶּׁנִּתְקַבֵּל הַדִּבּוּר, הוּא מֵחֲמַת הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בּוֹ, כִּי טוֹב הַכֹּל חֲפֵצִים", אלע האבן ליב צו הערן גוטע ווערטער, ווען מען רעדט גוטע ווערטער הערט מען צו וואס מען רעדט. "וְעַל כֵּן כְּשֶׁיֵּשׁ טוֹב בְּהַדִּבּוּר, אֲזַי הַדִּבּוּר נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל, אֲבָל כְּשֶׁאֵין טוֹב בְּהַדִּבּוּר אֵינוֹ נִתְקַבֵּל", דעריבער, ווען מען רעדט גוטע ווערטער וועלן אלע צוהערן וואס מען רעדט, אבער אויב רעדט מען נישט קיין שיינע ווערטער וועט מען דאס נישט אנעמען.

דאס איז די הצלחה פון א מלמד, מגיד שיעור און ראש ישיבה; אויב מען רעדט שיינע ווערטער צו תלמידים, מען רעדט צו זיי פון אמונה, מען ווייזט זיי א וועג ווי אזוי זיי קענען לעבן מיטן אייבערשטן, מען הייבט זיי אויף, דאן ווילן די ווערטער אריין גיין אין זיי, ווייל עס איז אנגעפילט מיט גוטס, אבער אז מען רעדט נישט קיין גוטס צו זיי,

דעמאלט איז א שאד די צייט, א שאד זיך צו אמפערן, ווייל די ווערטער גייט זיי נישט אריין אין די אויערן.

וועסטו דאך פרעגן: "ווי אזוי קען מען צוקומען צו רעדן גוטע ווערטער?" דער רבי אליינס פרעגט דאס: "וְאֵיךְ עוֹשִׂין הַטּוֹב בְּהַדִּבּוּר?" ווי אזוי קען א מענטש זוכה זיין צו רעדן פאזעטיוו, ווי אזוי קען מען מאכן מען זאל רעדן איינגענעמע ווערטער? "הוּא עַל יְדֵי שֶׁלּוֹקְחִין הַדִּבּוּר מֵהַדַּעַת, אֲזַי יֵשׁ בּוֹ טוֹב, אֲבָל כְּשֶׁהַדִּבּוּר בְּלֹא דַּעַת, אֲזַי אֵין בּוֹ טוֹב", אז מען רעדט מיט שכל; ווען מען רעדט שכל'דיגע ווערטער דעמאלט איז דא גוטס אין די ווערטער און אז נישט זענען די ווערטער נישט גוט, "וּלְהָקִים וּלְרוֹמֵם אֶת הַדַּעַת, הוּא עַל יְדֵי שֶׁבַח הַצַּדִּיקִים, כְּשֶׁמְּשַׁבְּחִין וּמְפָאֲרִין אֶת הַצַּדִּיקִים, עַל יְדֵי זֶה נִתְרוֹמֵם הַדַּעַת", און דער רבי ענדיגט: "ווי אזוי קומט מען צו האבן שכל? אז מען רעדט פון דאס גרויסקייט פון צדיקים".

דאס איז דער גאנצער סוד ווי אזוי מען קען האבן א השפעה אויף תלמידים, דורכדעם וואס מען רעדט צו זיי וועגן די גרויסקייט פון צדיקים, מען דערציילט זיי פון הייליגן רבי'ן, ווי אזוי דער רבי האט זוכה געווען דורך תפלה והתבודדות צוצוקומען צו אלע מדריגות. דער רבי האט אויך געהאט שווערע ביטערע נסיונות, אבער ער האט זיך דערהאלטן, ער האט אסאך געוויינט צום אייבערשטן אויף יעדע מידה און מידה ביז ער האט דאס מבטל געווען; מען לייגט אריין אין תלמידים אז זיי קענען אויך זוכה זיין צו ווערן גרויסע צדיקים, ווען די תלמידים דערהערן וואס מען רעדט צו זיי און זיי וועלן אויסוואקסן גרויסע צדיקים.

מען ווערט נישט באליבט ביי תלמידים דורכדעם וואס מען זאגט זיי גארנישט; פארקערט, א מלמד וואס לאזט די תלמידים טון וואס זיי ווילן האבן אים די תלמידים פיינט. מען דארף יא רעדן צו תלמידים, מען דארף זיי מחנך זיין, מען דארף נאר וויסן ווי אזוי איינצופאקן די מוסר און אסאך חיזוק; אזוי ווי ווען מען געבט מעדעצין פאר א קינד און דער קינד וויל דאס נישט אראפשלינגען ווייל עס איז זייער ביטער, געבט מען אים די מעדעצין מיט א זיסע טרינק וכו', דאס זעלבע איז ווען מען פארלאנגט פון א תלמיד זיך צו פארבעסערן דארף מען דאס איינפאקן מיט אסאך חיזוק, אז ער זאל דאס קענען אראפשלינגען.

דער הייליגער רבי זאגט (ספר המידות, אות למוד, סימן ע): "צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל, שֶׁיִּזְכֶּה לְתַלְמִידִים הֲגוּנִים", א ראש ישיבה, מגיד שיעור און מלמד, דארף אסאך בעטן דעם אייבערשטן ער זאל זוכה זיין צו ערליכע תלמידים, וואוילע תלמידים; מען קען וויסן אלע עצות און אלע חכמות, אבער אן תפילה, אן דעם אייבערשטן קען מען גארנישט

טון, דערפאר דארף מען אסאך דאווענען צום אייבערשטן מען זאל זוכה זיין צו האבן תלמידים הגונים.

דער אייבערשטער זאל דיר העלפן זאלסט מצליח זיין מיט אלע תלמידים.

...

~~~~~~~~~~

מיין חבר׳ס טאטע פירט זיך נישט ערליך, ווי אזוי קען איך מחזק זיין מיין חבר?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

עס שרייבט צו אייך א 15 יעריגער בחור, איך לערן בחברותא מיט א בחור אין מיין עלטער, ער איז זייער א פארמאכטער, לעצטנס איז ער אבער געווארן נאנט מיט מיר און מיר אויסגעזאגט זיינע צרות, אז זיין טאטע זעט אויס ווי אינדרויסן ווי א איד, אבער אינדערהיים איז נישטא קיין אידישקייט, נישטא קיין שבת, נישטא קיין אמונה, ער רעדט כפירה אין פארנט פון די קינדער, און דער בחור איז זייער צעבראכן דערפון, ער זאגט אז זיין מאמע פרובירט מיט אלע כוחות אריינצולייגן אמונה אין די קינדער, זי איז אבער אויך זייער צעבראכן פון דעם שרעקליכן מצב.

מיר זענען זיך מחזק אינאיינעם מיט די שיעורים און עצות פונעם ראש ישיבה שליט"א, מיין חבר זאגט מיר אבער אז כאטש וואס ער ווייסט אז זיין איינציגסטע עצה איז נאר צו רעדן צום אייבערשטן, קען ער דאס אבער נישט טון, ווייל ווען ער הויבט נאר אן רעדן אדער טראכטן פון דעם, ווערט ער מורא'דיג צעבראכן און ער קען דאס נישט דערהייבן. אפשר האט דער ראש ישיבה שליט"א אן עצה פאר אים?

א גרויסן יישר כח, מאיר

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - ערב שבת פרשת אח״ק, י״ב אייר, כ״ז לעומר, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד מאיר נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

אשריך ואשרי חלקך אז דו ביסט זיך מחזק צוזאמען מיט דיין חבר צו זיין שטארק אין גלייבן אינעם אייבערשטן; שלמה המלך זאגט (קהלת ד, ט): ״טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם שָׂכָר טוֹב בַּעֲמָלָם״, צוויי מענטשן צוזאמען איז בעסער ווי צו זיין איינער אליינס, פארוואס? ווייל ״כִּי אִם יִפֹּלוּ, הָאֶחָד יָקִים אֶת חֲבֵרוֹ, וְאִילוֹ הָאֶחָד שֶׁיִּפּוֹל וְאֵין שֵׁנִי לַהֲקִימוֹ״, ווייל ווען א מענטש פאלט אראפ, אויב איז ער אליינס וועט אים קיינער נישט אויפהייבן, ער וועט בלייבן אראפ געפאלן, אבער אויב האט ער א צווייטן, וועט
~~~~~~~~~~

אים דער צווייטער העלפן; דאס מיינט צו זאגן, אויב האט מען א גוטער חבר וועט אים דער חבר העלפן ווען ער גייט אריבער א שווערע זמן.

ווען מען איז מחזק א צווייטן, חוץ פון די גרויסע מצוה וואס מען האט, ווערט מען אליינס זייער מחוזק. דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפה): "כְּשֶׁמְּדַבְּרִין עִם חֲבֵרוֹ בְּיִרְאַת שָׁמַיִם, אַף שֶׁאֵין חֲבֵרוֹ מְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, אַף עַל פִּי כֵן הוּא מְקַבֵּל הִתְעוֹרְרוּת מֵחֲבֵרוֹ", ווען מען איז מחזק א חבר, אפילו אויב דער חבר וועט נישט אנעמען די ווערטער, וועט עס כאטש אריין גיין אינעם מענטש אליין, ער וועט ווערן שטערקער מיט אמונה און יראת שמים; דעריבער זאלסטו ווייטער רעדן מיט אים און ענק זאלן זיך מחזק זיין איינער מיטן צווייטן.

איך שיק דיר דא א בריוו וואס דו זאלסט איבער געבן פאר דיין חבר.

לכבוד הבחור ... נרו יאיר

דיין חבר האט מיר געשריבן וואס דו גייסט אריבער מיט דיין טאטע וכו׳ וואס איז נעבעך זייער אראפ געפאלן, ער היט נישט קיין שבת און רעדט אנטקעגן די אמונה, השם ישמרינו.

דאס וואס דו גייסט אריבער מיט דיין טאטע איז זייער א שווערע זאך, ווייל פון איין זייט דארפסטו אכטונג געבן מכבד צו זיין דיין טאטע אפילו ער איז אראפגעפאלן, אבער פון די אנדערע זייט דארפסטו אנטלויפן פון זיינע ווערטער וואס ער רעדט אנטקעגן די אמונה כדי עס זאל דיר נישט פאר׳סמ׳ען חס ושלום. זאלסט קיינמאל נישט אריין גיין אין וכוחים, ווייל מען טאר זיך נישט טענה׳ן מיט קיינעם אין אמונה; אמונה איז א מציאות, עס איז נישט דא אין דעם קיין וכוחים, קיין ריאות וכו׳. ווען דו שמועסט מיט איינעם און יענער הייבט אן ציען דעם שמועס אינעם ריכטונג פון ספיקות אין אמונה זאלסטו אנטלויפן פון דעם שמועס ווי מען אנטלויפט פון פייער, נישט קיין חילוק ווער דער מענטש איז, צי א טאטע צי ווייס איך ווער.

אחי היקר, קיינער קען דיר נישט פארשטיין און קיינער קען דיר נישט העלפן; דו האסט איין ברירה, נעם דעם הייליגן רבינ׳ס עצה, ווייל נאר דאס וועט דיר ראטעווען. דער רבי האט אונז געגעבן א מתנה "התבודדות"; א מענטש זאל זיך אויסשמועסן זיין הארץ צום אייבערשטן, ער זאל פארציילן פארן אייבערשטן אלעס וואס גייט אויף אים אריבער, ווען א מענטש פאלגט דעם רבי׳ן און ער רעדט צום אייבערשטן אויף זיין שפראך וואס ער איז צוגעוואוינט צו רעדן, דעמאלט וועט ער ארויס גיין פון אלע זיינע צרות.

אין אנהייב קומט נישט אן גרינג צו רעדן צום אייבערשטן, ווייל ווען א מענטש זינדיגט ווערט ביי אים אויסגעלאשן די אמונה, ער שפירט נישט ווי דער אייבערשטער איז מיט אים, עס דאכט זיך אים אז דער אייבערשטער הערט אים נישט אויס און עס קומען אים אריין שלעכטע מחשבות וכו'. די עבירות וואס ער האט געטון דאס רודפ'ט אים, זיי גייען אים נאך און לאזן אים נישט אפ, אבער אז מען טוט תשובה און מען קוקט נישט אויף די אלע מחשבות, מען גלייבט וואס דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עח): "קיין ייאוש איז נישט פארהאנען", מען שטופט זיך צו רעדן צום אייבערשטן, דאן ווערט דער מח צוביסלעך ריין און מען הייבט אן שפירן ווי דער אייבערשטער איז דא מיט מיר, ביי מיר און נעבן מיר.

איך שרייב דיר דא א קליינע תפילה וואו איך ווייז דיר א וועג ווי אזוי דו זאלסט רעדן צום אייבערשטן; אז דו וועסט דאס זאגן יעדן טאג וועסטו מיט דער צייט אנהייבן אליינס צו רעדן דיינע אייגענע תפילות צום אייבערשטן, וואס דאס איז זייער חשוב ביים אייבערשטן, און עס וועט דיר גוט זיין אויף דער וועלט און אויף יענער וועלט:

"רבונו של עולם! איך דאנק דיר פאר אלעס וואס דו טוסט מיט מיר, איך דאנק דיר פאר מיין לעבן, איך דאנק דיר אז איך בין א איד און איך דאנק דיר אז איך בין געזונט און שטארק.

רבונו של עולם! איך האב א זאך וואס טוט מיר זייער וויי און איך שפיר אז איך קען עס נישט אריבער טראגן; מיין טאטע איז אראפגעפאלן פון די אמונה און איך האלט עס נישט אויס, איך קען נישט אויפהערן טראכטן פון דעם, איך שפיר ווי מיין לעבן האט זיך געענדיגט און דאס האט זייער א שלעכטע השפעה אויף מיר. איך בין געווארן זייער א פארמאכטער מענטש, איך רעד נישט מיט קיינעם און איך עס מיר אויף פון מיין צרה.

הייליגער באשעפער! דו ביסט דער כל יכול, העלף מיר איך זאל צוריק האבן א טאטע וואס גלייבט אין דיר, העלף מיר אז מיין טאטע זאל זיך צוריק קערן צו די אמונה, העלף מיר און מיין צעבראכענע מאמע און אונזער גאנצע משפחה אז מיר זאלן צוריק האבן אונזער ערליכע טאטע; מיין מאמע פרובירט צו האלטן די שטוב מיט אלע אירע כוחות, אבער וויפיל קען שוין א מאמע אליינס טון?! אונזער גאנצע משפחה איז צעריסן און צעשניטן, העלף מיין טאטע זאל תשובה טון, לייג אריין אין אים א ריינקייט און א ליכטיגקייט.

רבונו של עולם! איך ווייס אז נאר דו קענסט מיר העלפן, איך ווייס אז נאר תפילה איז מיין איינציגסטע האפענונג, אבער יעדעס מאל איך הייב אן רעדן צו דיר פון דעם

ענין ווער איך זייער צעבראכן אז איך קען עס מער נישט דערהייבן; בעט איך דיר הייליגער באשעפער מאך מיך פרייליך, ווייז מיר אז דו הערסט מיר אויס, העלף מיר אז איך זאל נישט אפטרעטן פון די אמונה, איך זאל לעבן מיט אמונה און שטארבן מיט אמונה, איך זאל נישט האבן קיין שום קשיות אויף דיר און קיין שום קאפ-דרייעניש.

אויך בעט איך דיר טאטע אין הימל האב שוין רחמנות אויף אלע אידן; אידישע קינדער זענען זייער צעבראכן, מענטשן זענען פארלוירן, עס פאלן אוועק אידישע נשמות פון אלע משפחות. שיק אונז שוין דעם גואל צדק, שיק אונז שוין משיח ער זאל אונז אלעמען צוריק קערן צו דיר, עס זאל שוין מקוים ווערן יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ ה׳ אֱלֹקֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ, וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד, אמן״.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~